

ZAŁĄCZNIKI

NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO

PRZEBUDOWA, ODBUDOWA I REMONT BUDYNKU ZE ZMIANĄ SPOSOBU UŻYTKOWANIA NA BUDYNEK MUZEUM WRAZ Z BUDOWĄ SZMBA SZCZELNEGO O POJEMNOŚCI DO 10 M³ I NIEZBĘDNEJ INFRASTRUKTURY

DANE INWESTYCJI

NOWE WYMYŚLE

IDENTYFIKATOR DZIAŁKI: 141906_5.0033.262

IDENTYFIKATOR DZIAŁKI: 141906_5.0033.241/4

IDENTYFIKATOR DZIAŁKI: 141906_5.0033.241/3

KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO: IX

INWESTOR

JEDNOSTKA PROJEKTOWA

MUZEUM MAZOWIECKIE W PŁOCKU
UL. TUMSKA 8
09-402 PŁOCK

AS ARCH
ADRIANNA SEJBUK
UL. KUTNOWSKA 102
09-500 GOSTYNIN

SPIS ZAWARTOŚCI:

- BIOZ
- UZGODNIENIE PRZECIWPOŻAROWE – PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU, RZUT PRZYZIEMIA
- DECYZJA KONSERWATORA ZABYTKÓW
- PROGRAM BADAŃ KONSERWATORSKICH DLA REMONTU BUDYNKU DAWNEGO ZBÓRU MENNONICKIEGO W NOWYM WYMYŚLU
- SPRAWOZDANIE Z BADAŃ STRATYGRAFICZNYCH DLA REMONTU BUDYNKU DAWNEGO ZBÓRU MENNONICKIEGO W NOWYM WYMYŚLU
- OPINIA GEOTECHNICZNA
- PROTOKÓŁ PRZEGLĄDU HYDRANTÓW ZEWNĘTRZNYCH
- PISMO DOTYCZĄCE WYJAŚNIENIA ZAPISÓW MPZP
- MAPA ZASADNICZA

INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO

**PRZEBUDOWA, ODBUDOWA I REMONT BUDYNKU ZE ZMIANĄ SPOSOBU
UŻYTKOWANIA NA BUDYNEK MUZEUM WRAZ Z BUDOWĄ SZMBA
SZCZELNEGO O POJEMNOŚCI DO 10 M³ I NIEZBĘDNEJ INFRASTRUKTURY**

DANE INWESTYCJI

NOWE WYMYŚLE
IDENTYFIKATOR DZIAŁKI: 141906_5.0033.262
IDENTYFIKATOR DZIAŁKI: 141906_5.0033.241/4
KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO: IX

INWESTOR

JEDNOSTKA PROJEKTOWA

MUZEUM MAZOWIECKIE W PŁOCKU
UL. TUMSKA 8
09-402 PŁOCK

AS ARCH
ADRIANNA SEJBUK
UL. KUTNOWSKA 102
09-500 GOSTYNIN

SPIS PROJEKTANTÓW:

ARCHITEKTURA

mgr inż. arch. Adrianna SEJBUK
nr upr. MA/129/19

UPRAWNIENIA BUDOWLANE W SPECJALNOŚCI
ARCHITEKTONICZNEJ DO PROJEKTOWANIA BEZ
OGRANICZEŃ

PODPIS ZAUFANY

**ADRIANNA
SEJBUK**
07.07.2024 22:09:10 [GMT+2]
Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym

1. ZAKRES ROBÓT DLA CAŁEGO ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO ORAZ KOLEJNOŚĆ REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH OBIEKTÓW

Przedmiotem zamierzenia budowlanego jest przebudowa, odbudowa i remont budynku ze zmianą sposobu użytkowania na budynek muzeum wraz z budową szamba szczelnego o pojemności do 10 m³ i niezbędnej infrastruktury. Budynek zboru Mennonitów został wybudowany w 1864 r. na działce i z materiałów, które przekazał Mennonitom najbogatszy wówczas mieszkaniec Wymysła – Michael Loter.

Budynek zboru jest wpisany do rejestru zabytków pod nr A-1232 (Decyzja nr 154/2014 z dnia 21 lutego 2014 r). W odległości mniejszej niż 150 m od działki 262 w obrębie geodezyjnym Nowe Wymysle znajduje się stanowisko archeologiczne nr 7(AZP 52-55/69). Należy zachować wytyczne zawarte w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego.

Budynek na planie prostokąta jest parterowy, niepodpiwniczony, murowany z cegły na zaprawie wapiennej w technologii tradycyjnej. Dach trzypolaciowy kryty blachą, wraz z więźbą drewnianą dachową, praktycznie nie istnieje. W chwili obecnej budynek jest bardzo zniszczony. Otwory okienne i drzwiowe są zaślepione deskami. Otwór wejściowy w ścianie szczytowej jest zamurowany, wybito dodatkowe otwory drzwiowe, zburzony został komin od strony północnej. Brak jest jakichkolwiek instalacji.

W budynku nie projektuje się pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, ponieważ planowane jest, aby budynek otwierany był na zorganizowane, krótkie wycieczki edukacyjno-kulturalne.

Cała inwestycja obejmuje również utwardzenia terenu, budowę ogrodzenia, budowę szamba szczelnego, przyłącza wodociągowego oraz elektroenergetycznego.

Jako pierwsze wykonane zostaną roboty przy budynku oraz budowa szamba z przyłączami, budowa ogrodzenia i utwardzenia terenu jako ostatnie. Wszystkie elementy zostaną wykonane przez przystąpieniem do użytkowania obiektu.

Projektowane zmiany w zagospodarowaniu działek to:

- Przebudowa, odbudowa i remont budynku ze zmianą sposobu użytkowania na budynek muzeum.
- Instalacje zewnętrzne: (elektryczna do złącza kablowo – pomiarowego, wodociągowa do granicy działki).
- Szambo szczelne.
- Utwardzenie powierzchni gruntu.
- Dojścia i dojazdy.
- Stanowiska postojowe dla samochodów osobowych.
- Budowa ogrodzenia.

2. WYKAZ ISTNIEJĄCYCH OBIEKTÓW BUDOWLANYCH

Na przedmiotowej działce o nr ew. 262 brak jest obiektów kubaturowych poza budynkiem objętym niniejszym opracowaniem, na działkach o nr ew. 241/4 oraz 241/3 brak jest obiektów kubaturowych. Działki tworzą jedną działkę inwestycyjną. Działki nie są ogrodzone. Przedmiotowa działka inwestycyjna od wszystkich stron graniczy z terenami częściowo zabudowanymi przeznaczonymi pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Od strony południowej działka graniczy z drogą o nawierzchni asfaltowej działka 324/3, od której działka ma zjazd.

Wzdłuż drogi, po jej drugiej stronie biegnie wodociąg gminny (na którym jest zainstalowany Hydrant p-poż.) oraz sieć elektroenergetyczna.

Dla działki 262 nieprzekraczalna linia zabudowy znajduje się wzdłuż linii elewacji południowo zachodniej istniejącego budynku zboru, 3,5 m od krawędzi drogi.

Teren wokół budynku jest zadarniony. Działki nie są zmeliorowane.

3. WSKAZANIE ELEMENTÓW ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI LUB TERENU, KTÓRE MOGĄ STWARZAĆ ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA LUDZI

Na terenie działek nr ew. 262, 241/1 241/3 brak jest elementów zagospodarowania, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi. Szczególną uwagę należy zwrócić na transport i przemieszczanie sprzętu oraz środków transportu po drogach i parkingach wokół wznoszonego obiektu.

4. WSKAZANIE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH ZAGROŻEŃ WYSTĘPUJĄCYCH PODCZAS REALIZACJI ROBÓT BUDOWLANYCH, OKREŚLAJĄCE SKALĘ I RODZAJE ZAGROŻEŃ ORAZ MIEJSCE I CZAS ICH WYSTĘPOWANIA

- wejście na teren osób postronnych

- roboty ziemne – wpadnięcie do wykopu
- praca maszynowego sprzętu ciężkiego – uszkodzenie ciała
- strefy składowania materiałów konstrukcyjnych i budowlanych,
- drogi transportu materiałów konstrukcyjnych i budowlanych,
- roboty przyłączeniowe w wykopie,
- zasypanie w wykopie,
- porażenie prądem elektrycznym,
- upadek z wysokości.

5. WSKAZANIE SPOSOBU PROWADZENIA INSTRUKTAŻU PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO REALIZACJI ROBÓT SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- szkolenie wstępne,
- szkolenie okresowe,

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia.

Szkolenia wstępne ogólne („instruktaż ogólny”) przechodzą wszyscy nowo zatrudniani pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy. Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy.

Szkolenie wstępne na stanowisku pracy („instruktaż stanowiskowy”) powinien zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku.

Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy.

Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika.

Szkolenia wstępne podstawowe w zakresie bhp, powinny być przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku pracy.

Szkolenia okresowe w zakresie bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinny być przeprowadzane w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 lata, a na stanowiskach pracy, na których występuje szczególne zagrożenie dla zdrowia lub życia oraz zagrożenia wypadkowe – nie rzadziej niż raz w roku.

Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy

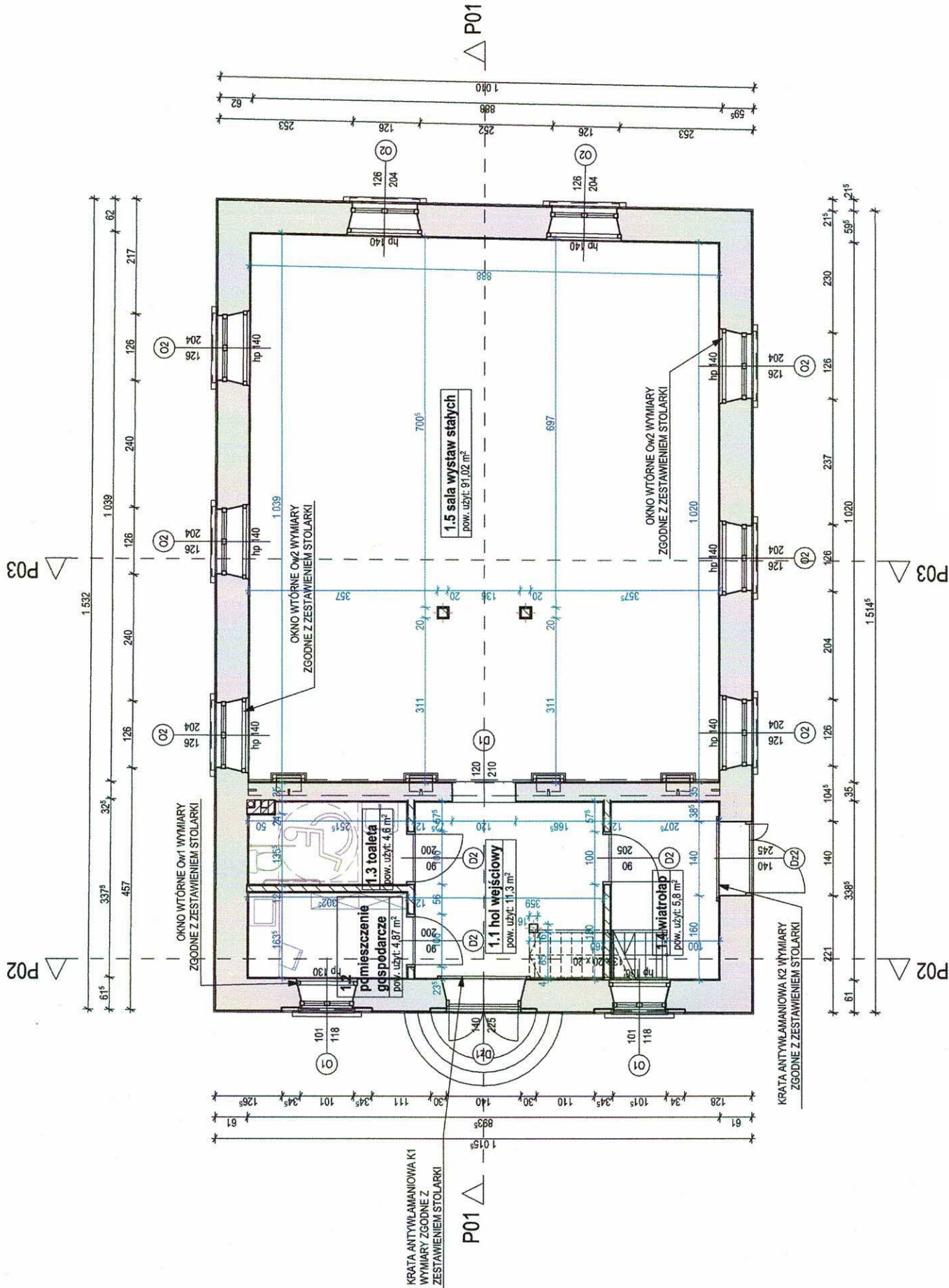
W/w instrukcje powinny określać czynności do wykonywania przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy, czynności do wykonywania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników.

6. WSKAZANIE ŚRODKÓW TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH ZAPOBIEGAJĄCYCH NIEBEZPIECZEŃSTWOM WYNIKAJĄCYM Z WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH W STREFACH SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA ZDROWIA LUB W ICH SĄSIEDZTWIE, W TYM ZAPEWNIAJĄCYCH BEZPIECZNĄ I SPRAWNĄ KOMUNIKACJĘ, UMOŻLIWIAJĄCĄ SZYBKĄ EWAKUACJĘ NA WYPADEK POŻARU, AWARII I INNYCH ZAGROŻEŃ

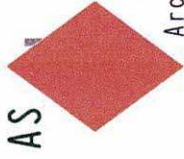
Powołać kierownika budowy. Poprawnie zagospodarować plac budowy. Budowę wyposażyć w odpowiednie tablice informacyjne i instruktażowe, sprzęt pierwszej pomocy, BHP i p.poż. Przeprowadzić branżowe szkolenie pracowników pod względem BHP przed przystąpieniem do realizacji robót na stanowiskach pracy.

- założyć dziennik budowy;

-
- ustawić tablicę administracyjną budowy;
 - wyznaczyć i oznakować place składowania materiałów budowlanych;
 - wyposażyć teren budowy w sprzęt BHP i p.poż;
 - stosować sprawny i odpowiedni sprzęt mechaniczny;
 - stosować materiały posiadające odpowiednie atesty techniczne;
 - prace w pobliżu istniejących sieci uzbrojenia terenu prowadzić w obecności oraz pod nadzorem odpowiednich służb technicznych;
 - stosować odpowiedni sprzęt BHP przy pracach ogólnych i na wysokości.

GENERALNY PROJEKTANT

AS Arch
ul. Kutnowska 102
09-500 Gostynin
www.asarch.pl

ZESPÓŁ PROJEKTOWY

ARCHITEKTURA

mgr inż. arch. Adrianna Sejbuk
nr upr. MA/129/19

ARCHITEKTURA - SPRAWDZAJĄCA

mgr inż. arch. Iwona Wierzbicka
nr upr. MA/077/2015

KONSTRUKCJE

mgr inż. Katarzyna Majchzak
nr upr. MAZ/0804/PBK/15

KONSTRUKCJE - SPRAWDZAJĄCA

mgr inż. Elżbieta Stasinska
nr upr. MAZ/0268/POK/13

NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO

Przebudowa, odbudowa i remont budynku ze znaną sposobu użytkowania na budynek muzeum wraz z budową szamba szczeblowego o pojemności do 10 m³ i niezbędnej infrastruktury

LOKALIZACJA

Nowe Wymysle, gm. Gąbin

idektyfikatory działek: 141906_5.0033.262, 141906_5.0033.241/4

FAZA PROJEKTU

Projekt architektoniczno-budowlany

DATA

Styczeń 2024

TYTUŁ

RZUT PRZYZIEMI

NUMER RYSUNKU

PAB_1.01

SKALA

1:100

NUMER STRONY

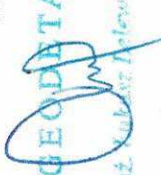

RZECZOWNIWA DO SPRAW ZASEPIEDZENI PRZECIWPORAROWYCH
mgr inż. Krzysztof Wilamowski Nr upr. (673/2017)
3.05.2024r.
(miejscowość, data)
Zgodność projektu z wymaganiami ochrony przeciwporarowej stwierdzam
bez wagi z twagami!

PODPIS ZAUFANY

KRZYSZTOF WILAMOWSKI

10.05.2024 11:33:58 [GMT+2]
Dokument podpisany elektronicznie podpisem zaufanym

MAPA DO CELÓW PROJEKTOWYCH			
Oznaczenie kancelaryjne zgłoszenia pracy geodezyjnej		GGN-III.6640.4.132.2023	
Miejscowość		Nowe Wymysle	
Jednostka ewidencyjna	Identyfikator	14.1906_5	
	Nazwa	Gabin	
Obręb ewidencyjny	Identyfikator	0033	
	Nazwa	Nowe Wymysle	
Arkusze mapy		7.178.11.16.4.3	
Skala mapy		1:500	
Dotyczy działki(-ek) nr		241/4, 262	
Nazwa układu współrzędnych	Prostokątnych płaskich	Układ 2000	
	Wysokości	PL-EVRF2007-NH	
Oznaczenie granic obszaru, który był przedmiotem aktualizacji			
Oznaczenie i informacje o służebnościach gruntowych mających wpływ na zagospodarowanie gruntów, zlokalizowanych w granicach projektowanej inwestycji		Nie badano działki III KW	
Oznaczenie i symbol konturu użytku gruntowego/budynku, który nie jest ujawniony w bazie danych ewidencyjnych gruntów i budynków		Brak	
Nie wyklucza się istnienia w terenie urządzeń podziemnych nie wykazanych na mapie, które nie zostały zgłoszone do inwentaryzacji przed zasypaniem lub dla których brak informacji w instytucjach branżowych.			
 inż. Elżbieta Koperska		 Geodeta Uprawniony inż. Elżbieta Koperska zaśw. Nr 11497	
30.09.2023r.			
Nazwa/imię i nazwisko wykonawcy oraz data i podpis osoby reprezentującej wykonawcę:		Imię i nazwisko, nr uprawnień oraz data i podpis geodety uprawnionego który opracował mapę	

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń. Oświadczam, że opierałem techniczny zawartości raportu prac geodezyjnych w wyniku których powstał niniejszy dokument uzyskał pozytywny wynik weryfikacji	
Identyfikator zgłoszenia prac geodezyjnych	GGN-III.6640.4.132.2023
Organ służby geodezyjnej, który otrzymał zgłoszenie	Starosta Powiatu Pleskiego
Wykonawca prac geodezyjnych	Usługi Geodezyjne iTECHGEO Łukasz Lelewski
Nr oraz data sporządzenia dokumentu zawierającego wynik pozytywnej weryfikacji	GGN-III.6640.4.132.2023_I z dnia 05.10.2023 r.
Inne i nazwisko oraz nr uprawnień zawodowych kierownika prac	Elżbieta Koperska nr upr. 11497

Podpis Wykonawcy:

Geodeta

inż. Łukasz Lelewski

30.09.2023r.

Geodeta Uprawniony

inż. Elżbieta Koperska

zaśw. Nr 11497

Imię i nazwisko, nr uprawnień oraz data i podpis geodety uprawnionego który opracował mapę

Usługi Geodezyjne

iTECHGEO

Łukasz Lelewski

ul. Langenfeld 51, 09-500 Gostynin

NIP: 9710708262, REGON: 365610431

kom.: 601 494 870, e-mail: lelewski91@gmail.com

LEGENDA

GRANICA DZIAŁKI	A-F	WIERZCHOŁKI DZIAŁKI
BUDYNEK OBJĘTY OPRACOWANIEM - BUDYNEK MUZEUM		
WEJŚCIE DO BUDUNKU	○	LICZBA KONDYGNACJI
OGRODZENIE	—	FURTKA
NIEPRZEKRACZALNA LINIA ZABUDOWY	△	
ELEMENT UTWARDZENIA DO ROZEBRANIA	■	

TEREN UTWARDZONY - NAWIERZCHNIA MINERALNA TWARDA	
TEREN UTWARDZONY - NAWIERZCHNIA MINERALNA - ALEJE	
POWIERZCHNIA BIOLOGICZNE CZYNNA - ŁĄKA KWIETNA	
POWIERZCHNIA BIOLOGICZNE CZYNNA - TRAWA I NASADZENIA	
PROJEKT OGRODU W CZĘŚCI PROJEKTU TECHNICZNEGO - TOM I	
POWIERZCHNIA BIOLOGICZNE CZYNNA - OGRÓD DESZCZOWY	
MIEJSCE POSTOJOWE DLA SAMOCHODU OSOBOWEGO 6,0 M X 2,5 M	
PROJEKTOWANA TRASA INSTALACJI KANALIZACJI DESZCZOWEJ	
SZAMBO SZCZELNE O POJEMNOŚCI DO 10 M³	
PROJEKTOWANA TRASA INSTALACJI KANALIZACJI SANITARNEJ	
PROJEKTOWANA TRASA INSTALACJI WODOCIĄGOWEJ WG. ODBRĘBNEGO OPRACOWANIA	
PROJEKTOWANA TRASA PRZYLĄCZA WODOCIĄGOWEGO WG. ODBRĘBNEGO OPRACOWANIA	
PROPONOWANA TRASA PRZYLĄCZA ELEKTROENERGETYCZNEGO WG. ODBRĘBNEGO OPRACOWANIA	
PROPONOWANA LOKALIZACJA SKRZYŹNIKI ZŁĄCZA ELEKTROENERGETYCZNEGO WG. ODBRĘBNEGO OPRACOWANIA	

WZECZYNANICA DO SPRAW ZABEZPIECZEN PRZECIWPÓŻAROWYCH

mgr inż. Krzysztof Wilamowski Nr upr. (673/2017)

3-2-2-3 3 05 2024r.

Zgodnie z projektem z wymaganiami oceny zagrożenia pożarowej

bez uwag

Stwierdzam:

GENERALNY PROJEKTANT

AS

AS Arch

ul. Kutnowska 102
09-500 Gostynin
www.asarch.pl

ZESPÓŁ PROJEKTOWY

ARCHITEKTURA

mgr inż. arch. Adrianna Sejbuk
nr upr. MA/129/19

KONSTRUKCJE

mgr inż. Katarzyna Majchrzak
nr upr. MAZ/0804/PBKb/15

INSTALACJE ELEKTRYCZNE

inż. Jarosław Szczepny
nr upr. WBPB-AN-8386-5/46/81Wk

INSTALACJE SANITARNE

mgr inż. Michał JASKULSKI
nr upr. MAZ/0057/PWBS/18

NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO

Przebudowa, odbudowa i remont budynku ze zmianą sposobu użytkowania na budynek muzeum wraz z budową szamba szczelnego o pojemności do 10 m³ i niezbędnej infrastruktury

LOKALIZACJA

Nowe Wymysle, gm. Gabin

Identyfikatory działek: 141906_5, 0033, 262, 141906_5

FAZA PROJEKTU

Projekt zagospodarowania terenu

TYTUŁ

Styczeń 2

PROJEKT ZAGOSPODAROWA TERENU

TERENU

NUMER RYSUNKU

PZT_02

SKALA

1:500

PODPIS ZAUFANY

KRZYSZTOF WILAMOWSKI

10.05.2024 11:32:28 (GMT+2)

Dokument podpisany elektronicznie

podpisem zaufanym

Płock, 14 maja 2024 r.

DP.5142.54.2024

DECYZJA nr: 207 / 2024

Na podstawie art. 92 ust. 6, art. 7 pkt 1 i art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 roku, poz. 840 ze zm.), art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 roku, poz. 572) oraz § 12 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 pkt. 3 pkt. 4 i ust. 3 i § 13 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 i 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. 2021 roku, poz. 81),

po rozpatrzeniu wniosku z dnia: wniosek bez daty (data wpływu do Organu: 06.02.2024 r.), uzupełnionego w dniu 26.04.2024 r., **w sprawie:** wydania pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich oraz robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków tj. przy budynku dawnego zboru menonickiego, wpisanego do rejestru zabytków wraz z otoczeniem pod numerem A-1232 decyzją z dnia 21.02.2014 r., polegających na przebudowie, odbudowie i remoncie budynku ze zmianą sposobu użytkowania na budynek muzeum wraz z budową szamba szczelnego o pojemności do 10 m³ i niezbędnej infrastruktury, **złożonego przez:** Muzeum Mazowieckie w Płocku, ul. Tumska 8, 09-402 Płock, reprezentowane przez pełnomocnika Panią Adrianę Sejbuk, zam. ul. Mozarta 10/511, 02-736 Warszawa,

działając z upoważnienia

Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

- 1. Pozwalam** Muzeum Mazowieckiemu w Płocku, ul. Tumska 8, 09-402 Płock, na prowadzenie prac konserwatorskich prac restauratorskich oraz robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków tj. przy budynku dawnego zboru menonickiego, wpisanego do rejestru zabytków wraz z otoczeniem pod numerem A-1232 decyzją z dnia 21.02.2014 r., polegających na przebudowie, odbudowie i remoncie budynku ze zmianą sposobu użytkowania na budynek muzeum wraz z budową szamba szczelnego o pojemności do 10 m³ i niezbędnej infrastruktury, zgodnie z dołączoną do wniosku jw. dokumentacją pn. „Projekt architektoniczno-budowlany” autorstwa mgr inż. arch. Adrianny Sejbuk w zakresie branży architektonicznej oraz mgr inż. Katarzyny Majchrzak w zakresie branży konstrukcyjnej, jednostka projektowa As Arch Adrianna

Sejbuk, ul. Kutnowska 102, 09-500 Gostynin ze stycznia 2024 r.; „Projekt techniczny. Tom IV – Instalacje sanitarne” autorstwa mgr inż. Michała Jaskulskiego w zakresie branży sanitarnej jednostka projektowa As Arch Adrianna Sejbuk, ul. Kutnowska 102, 09-500 Gostynin ze stycznia 2024 r.; „Projekt techniczny. Tom IV – Instalacje elektryczne” autorstwa inż. Roberta Szafrąńskiego i inż. Jarosława Szczęsnego jednostka projektowa As Arch Adrianna Sejbuk, ul. Kutnowska 102, 09-500 Gostynin ze stycznia 2024 r.; „Projekt zagospodarowania terenu” autorstwa mgr inż. arch. Adrianny Sejbuk w zakresie branży architektonicznej oraz mgr inż. Katarzyny Majchrzak w zakresie branży konstrukcyjnej, inż. Romana Pietrzaka w zakresie branży elektrycznej, mgr inż. Michała Jaskulskiego w zakresie branży sanitarnej, jednostka projektowa As Arch Adrianna Sejbuk, ul. Kutnowska 102, 09-500 Gostynin ze stycznia 2024 r.

2. **Określam warunek zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu robót budowlanych oraz prac konserwatorskich i restauratorskich.**
3. Określam warunek niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia robót budowlanych jw.
4. **Określam warunek dokonywania odbioru częściowego i końcowego wykonanych prac konserwatorskich i prac restauratorskich oraz robót budowlanych z udziałem wojewódzkiego konserwatora zabytków.**
5. Określam warunek polegający na obowiązku kierowania pracami konserwatorskimi i restauratorskimi przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37a ust. 1 i 2, art. 37b ust. 1 i 3 albo art. 37 d ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
6. Zobowiązuję wnioskodawcę do przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków danych osoby kierującej tymi pracami, dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37a ust. 1 i 2, art. 37b ust. 1 i 3 albo art. 37d ustawy jw. i oświadczenia o przyjęciu obowiązku kierowania tymi pracami, nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia tych prac, a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany tej osoby.
7. Określam warunek polegający na obowiązku kierowania robotami budowlanymi albo wykonywania nadzoru inwestorskiego przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37c ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
8. **Określam warunek przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia robót budowlanych, a w toku robót budowlanych na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt 3: a) imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w pkt 3, b) dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37c ustawy, c) oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 3, o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania robotami budowlanymi albo wykonywania nadzoru inwestorskiego.**

9. Określam warunek polegający na obowiązku prowadzenia dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac albo badań oraz opracowania wyników tych badań, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć, i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków albo ministrowi w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac albo badań.
10. Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może być cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
11. **Termin ważności niniejszego pozwolenia upływa w dniu: 31 grudnia 2027 roku.**

UZASADNIENIE:

Wniosek dotyczy budynku dawnego zboru menonickiego, wpisanego do rejestru zabytków wraz z otoczeniem pod numerem A-1232 decyzją z dnia 21.02.2014 r. Zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami na prowadzenie prac konserwatorskich prac restauratorskich oraz robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków wymaga uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

W dniu 6 lutego 2024 roku wpłynął do Organu wniosek Muzeum Mazowieckiego w Płocku, ul. Tumską 8, 09-402 Płock, reprezentowanego przez pełnomocnika Panią Adrianę Sejbuk, zam. ul. Mozarta 10/511, 02-736 Warszawa, o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich oraz robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków tj. przy budynku dawnego zboru menonickiego, wpisanego do rejestru zabytków wraz z otoczeniem pod numerem A-1232 decyzją z dnia 21.02.2014 r., polegających na przebudowie, odbudowie i remoncie budynku ze zmianą sposobu użytkowania na budynek muzeum wraz z budową szamba szczelnego o pojemności do 10 m³ i niezbędnej infrastruktury. Wniosek w dniu 26 kwietnia 2024 r., uzupełniono o „Projekt architektoniczno-budowlany” autorstwa mgr inż. arch. Adrianny Sejbuk w zakresie branży architektonicznej oraz mgr inż. Katarzyny Majchrzak w zakresie branży konstrukcyjnej, jednostka projektowa As Arch Adrianna Sejbuk, ul. Kutnowska 102, 09-500 Gostynin ze stycznia 2024 r. Na jego podstawie oraz na podstawie pozostałej przedłożonej dokumentacji ustalono, że prace polegać mają m.in. na: przywróceniu historycznego wejścia od strony zachodniej, zamurowaniu i przywróceniu otworów okiennych od strony południowej, wymianie stropu chóru, wymianie więźby dachowej oraz stropu wraz z ociepleniem, odbudowie komina od strony północnej, przywróceniu centralnego wejścia wewnątrz obiektu w strefie pod chórem wraz z zamurowaniem istniejących okienek, odtworzenie balustrady na chórze wraz z wykonaniem przegrody szklanej, przywróceniu okiennic zewnętrznych, wykonaniu napraw i uzupełnień tynków zewnętrznych oraz detali architektonicznych, zabezpieczenie zachowanego fragmentu polichromii na stropie oraz rekonstrukcja polichromii na stropie. Szczegółowy zakres prac

opisano w przedłożonej dokumentacji.

Zgodnie ze sprawozdaniem z badań stratygraficznych dla przebudowy i remontu budynku dawnego zboru menonickiego w Nowym Wymyśle autorstwa mgr Błażeja Wasiaka z września 2023 r., na stropie wykryto dwie różne chronologicznie dekoracje malarskie – z ok. 1864 r. oraz z ok. 1924 r. **Przed podjęciem prac polegających na rekonstrukcji polichromii stropowych należy ustalić z tut. Organem, która z warstw malarskich ma zostać przywrócona i zrekonstruowana.** Należy także pamiętać, że w przypadku pozostałej polichromii ściennej należy poddać ją pracom konserwatorskim i restauratorskim na podstawie osobnego pozwolenia konserwatorskiego.

Nowe pokrycie dachowe powinno stanowić blachę płaską ciętą z arkusza i łączoną na rąbek stojący. Dopuszczalna z konserwatorskiego punktu widzenia jest blacha ocynkowana, która stanowiła pokrycie dachowe od lat 20 XX wieku. Nowe obróbki blacharskie należy wykonać z materiału analogicznego do pokrycia dachowego, niedopuszczalne są materiały ahistoryczne takie jak blacha powlekana.

Stolarkę okienną wraz z okiennicami, jeśli jej stan techniczny na to pozwoli należy w miarę możliwości poddać pracom konserwatorskim i zachować w jak największym stopniu. Ewentualnie zachować jako świadek historii na przyszłej ekspozycji. Ponadto należy stolarkę poddać badaniom konserwatorskim w celu ustalenia jej pierwotnej kolorystyki. **Docelowy wygląd przywracanej stolarki drzwiowej powinien być odwzorowany na podstawie dostępnych fotografii archiwalnych i zaakceptowany przez tut. Organ.**

Ostateczny wygląd i kolorystykę kraty antywłamaniowej należy ustalić z tutejszym **Organem.** Krata będzie stanowiła element nowy i ahistoryczny, aczkolwiek powinna przyjąć formę historyzującą, stylizowaną, by dobrze komponować się z zabytkowym wnętrzem.

W dostępnych w tutejszym archiwum materiałach nie zachowały się przekazy dotyczące oryginalnego wyglądu podłogi. Należy zatem przeprowadzić pogłębioną kwerendę archiwalną w celu ustalenia jej docelowego wyglądu. W przypadku negatywnego wyniku kwerendy należy sugerować się rozwiązaniami powszechnie stosowanymi w innych tego typu obiektach z podobnego okresu budowy tj. podłoga wykonana z drewnianych desek. **Docelowy wygląd oraz materiały nowoprojektowanej podłogi należy ustalić z tut. Organem.**

W materiałach dostępnych w tut. archiwum znajduje się informacja **o istnieniu sadzawki chrzcielnej w niedalekim sąsiedztwie zboru.** Najprawdopodobniej zlokalizowana jest ona obecnie na dz. nr ew. 241/5 (widoczny zbiornik wodny na ortofotomapie), lecz niewykluczone, że może znajdować się na działce sąsiedniej o nr ew. 243, na co z kolei wskazywałyby zdjęcia archiwalne, na których sadzawka znajduje się w otoczeniu gęstej zieleni. Przedłożona dokumentacja dotyczy jedynie działek nr ew. 262 i 241/1, jednakże sugeruje się zbadanie zagadnienia w terenie i jeśli nie jest możliwe rozszerzenie zagospodarowania terenu o rzeczoną sadzawkę, to ze względów edukacyjnych i historycznych, w ocenie tutejszego Organu należy owo zagadnienie zbadać i w przyszłości ująć w materiałach dydaktycznych nowotworzonego oddziału Muzeum Mazowieckiego w Płocku.

Po analizie wniosku i załączonej dokumentacji jw. stwierdzono, że planowane zamierzenie jest dopuszczalne z punktu widzenia konserwatorskiego i po spełnieniu warunków z punktów 2-9 sentencji decyzji, nie naruszy wartości chronionego zabytku –

budynku dawnego zboru menonickiego w Nowym Wymyśle.
Orzeczono zatem jak w sentencji.

POUCZENIE:

1. Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa za pośrednictwem tutejszego organu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.
2. Przed upływem terminu wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania. Oświadczenie należy złożyć tutejszemu organowi.
3. Z dniem doręczenia tutejszemu organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.
4. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.
5. Niniejsze pozwolenie nie zwalnia z obowiązku uzyskania innych pozwoleń i zgłoszeń wymaganych przepisami prawa.
6. Właściciel lub użytkownik obiektu zobowiązany jest do zawiadomienia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wszystkich okolicznościach ujawnionych w toku robót, które mogą mieć ujemny wpływ na stan zachowania zabytku oraz zmienić zakres prac określonych w zezwoleniu.

Zwolniono z opłaty skarbowej na podstawie ustawy z dn. 16.11.2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 roku, poz. 2111).

*Z up. Mazowieckiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
/-/
Jolanta Sobierajska
Kierownik Delegatury w Płocku
/podpisano elektronicznie/*

Otrzymują:

1. Muzeum Mazowieckie w Płocku przez pełnomocnika,
2. A/a.

Do wiadomości:

Starosta Powiatu Płockiego (ePUAP)

Sprawę prowadzi:

Monika Kowalik, inspektor ochrony zabytków ds. kontroli, tel. 242627671, wew. 31

Program badań konserwatorskich dla przebudowy i remontu budynku dawnego zboru mennonickiego w Nowym Wymyśle

LIPIEC 2023

Opracowanie konserwatorskie chronione prawem autorskim

Autor opracowania: mgr Błażej Wasiak

Karta identyfikacyjna dokumentacji konserwatorskiej

Przedmiot opracowania: Opracowanie zawiera wytyczne konserwatorskie i program prac konserwatorskich dla przebudowy i remontu budynku dawnego zboru menonickiego w Nowym Wymyśle. Wytyczono priorytety konserwatorskie dla planowanych pracy remontowych budynku uwzględniające oryginalny, zabytkowy charakter obiektu. Sporządzona ekspertyza zawiera wskazówki niezbędne w tworzeniu projektu architektoniczno-budowlanego dla planowanych pracy.

Adres: Nowe Wymysle, gm. Gąbin, woj. Mazowieckie, działka o nr ew. 262, jednostka ew. 141906_5 Gąbin.

Nr ewidencji zabytku: budynek wpisany do rejestru zabytków pod nr A-1232 (decyzja nr 154/2014 z dnia 21 lutego 2014 r).

Właściciel obiektu: Samorząd Województwa Mazowieckiego

Inwestor oraz zlecniodawca opracowania: Muzeum Mazowieckie w Płocku, ul. Tumską 8, 09-402 Płock.

Data budowy: 1864

Autor opracowania: mgr Błażej Wasiak, nr dyplomu: 1400/114463/2007, dokumentacja fotograficzna Natalia Łącka

Data opracowania: lipiec 2023

Zakres opracowania:

- wytyczne konserwatorskie i program prac konserwatorskich dla przebudowy i remontu budynku
- ocena stanu zachowania obiektu
- historia obiektu
- dokumentacja fotograficzna stanu istniejącego

1. Informacje ogólne

1.1. Podstawa opracowania:

Podstawą opracowania jest zlecenie i umowa zawarta pomiędzy wykonawcą opracowania a firmą AS Arch Adrianna Sejbuk z siedzibą przy ul. Kutnowskiej 102 w Gostyninie, NIP 9710705022, reprezentowaną przez Adriannę Sejbuk jako pełnomocnika Muzeum Mazowieckiego w Płocku z siedzibą przy ul. Tumskiej 8 w Płocku.

1.2. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest program badań konserwatorskich dla przebudowy i remontu budynku dawnego zboru menonickiego w Nowym Wymyśle zawierających opis obiektu: historia z opisem stanu zachowania obiektu, dokumentacja fotograficzna stanu istniejącego, założenia konserwatorskie oraz programem prac do remontu elewacji.

1.3. Zakres prac badawczych

Podstawowym celem badań jest zebranie informacji o materiałach i technologiach zastosowanych przy budowie budynku, oraz ustaleniu pierwotnej kolorystyki budynku.

2. Opis obiektu

2.1. Lokalizacja

Budynek położony jest w środkowej części wsi, na prostokątnej, nieogrodzonej, działce pod nr Ew. 262, o powierzchni 690 m². Południową granicę działki wyznacza droga gminna, od strony wschodniej i zachodniej graniczy z gospodarstwami rolnymi, a od północnej z łąką.

2.2. Historia obiektu

Wieś Nowe Wymyśle założona została w 1781 roku, przez właściciela dóbr Czermino, Kajetana Dębowskiego, który z części swoich gruntów o gorszej jakości ziemi i nieużytków rolnych wydzielił osadę Holendry Czermińskie. Do nowo powstałej miejscowości dziedzic sprowadził siedemnastu olędrów¹. W ramach kontraktu zawartego z właścicielem, koloniści zobowiązali się do wykarczowania lasu na przydzielonym terenie, w zamian za zwolnienie z płacenia czynszu przez siedem lat². Po karczunku przeprowadzano pomiar gruntów, a na jego podstawie ustalano czynsz i inne posługi dla poszczególnych osadników. Mieszkańcy osady mieli dużą swobodę prawną i samorządową, podlegali bezpośrednio sądom ziemskim z pominięciem sądów pańskich. Wieś zasiedlona została przez osadników wyznania ewangelicko-augsburskiego. Z początkiem XIX wieku, Nowe Wymyśle leżące w obrębie województwa rawskiego znalazło się pod administracją pruską, a majątek Czermino w 1802 roku, kupił landrat Fryderyk Wendesse. W latach 1808-1829, Wymyśle zamieszkiwały rodziny o różnych wyznaniach: ok. 50 rodzin mennonickich, ok. 50- ewangelickich, 60- o nieznanym wyznaniu³. Przez kolejne dziesięciolecia następował proces wykupywania gospodarstw przez menonitów

¹ P. Fijałkowski, *Ewangelicy na południowo-wschodnim Mazowszu w XVIII–XIX w.*, „Przegląd Historyczny”, t. 82, 1991, nr 1, s. 126.

² Wojciech Marchlewski, *Mennonici w Polsce. O powstaniu społeczności Mennonitów Wymysła Nowego* w: *Etnografia Polska*, t. XXX, z. 2, str. 135

z rąk ewangelików, stąd Nowe Wymyśle stało się jednym z ważniejszych ośrodków mennonickich na Mazowszu. Większość osadników przybyła z terenów dzisiejszego Pomorza, z okolic Grudziądza i Chełmna. Społeczność ta powiązana była więzami religijnymi z jednym z nurtów anabaptyzmu. Prześladowania na terenie Prus Zachodnich, m. in. ograniczenie prawa do nabywania a nawet dzierżawienia ziemi, objęcie ich od 1789 roku, obowiązkiem służby wojskowej, na którą nie pozwalała wyznawana przez nich doktryna, podwojenie podatku kościelnego, spowodowały napływ ludności mennonickiej na Mazowsze⁴. Przejście na ziemię polskie chroniło przed rekrutacją do armii pruskiej, a jednocześnie otwierało możliwość nabycia tak potrzebnych gruntów. Mieszkańcy osady zajmowali się tradycyjnymi formami gospodarki: hodowlą krów, produkcją sera holenderskiego, sadownictwem, uprawą plantacji wierzby.

Pierwszy, drewniany zbór mennonicki w Wymyśle, powstał w 1813 roku. Wzniesiony został przez osadników którzy przenieśli się ze wsi położonych bliżej Wisły (m. in. Sadów)⁵. Wyznawcy budujący zbór, należeli do odłamu tzw. staroflamandczyków, we wsi było kilku wyznawców z grupy starofryzyjskiej. W pierwszej połowie XIX wieku, różnice między wyznawcami tych odłamów uległy zatarciu, doprowadzając do powstania jednego kościoła skupiającego całą społeczność mennonicką. Dom modlitwy podzielony był na dwie części. W jednej części odbywały się spotkania religijne, druga część przeznaczona była na szkołę dla dzieci. Budynek spłonął w 1845 roku. Nowy murowany zbór, wzniesiono w 1864 roku, w centrum wsi, na działce najzamożniejszego mieszkańca wsi Michaela Lotera, który równocześnie przekazał znaczną część środków finansowych na materiały budowlane.

W pierwszej połowie XIX wieku istnieją dwie wsie pod nazwą Wymyśle- „1. Polskie i 2. Niemieckie, dwie wsie nad rzeką Nidą, pow. gostyński, gm. Czermino, par. katolicka Czermino, ewang. Gombin. Wym. Polskie ma 15, dm., 154 mk. Katolików 229 mr. W roku 1827 było 8 dm., 91 mk. Wymyśle Niemieckie ma 28 dm., 359 mk., menonitów, 585 mr. We wsi szkoła i dom modlitwy murowany. Gleba piaszczysta. Znaczny obszar łąk z warstwą torfu grubą na 4 łokcie. Sady owocowe, plantacje wierzby, wyrób sera holenderskiego. W roku 1827 było 27 dm., 335 mk.⁶”.

W drugiej połowie XIX wieku, postępował proces rozluźnienia więzów religijnych w grupie. Główną przyczyną tego zjawiska, był brak wiodącego ośrodka religijnego. Osiadły tryb życia z jednej strony, spowodował wzrost zamożności społeczności, z drugiej zaś członkowie grupy przestali ściśle przestrzegać doktryny wiary. Po 1860 roku, nasiliły się prądy reformatorskie, mające związki z ruchem baptystycznym, co przyczyniło się do powstania Kościoła Braterskiego (Mennoniten Bruder Gemeinde-MGB). Od lat 80-tych XIX wieku, następował proces przechodzenia wiernych Nowego Wymysła do Kościoła Braterskiego. Dom modlitwy przeszedł pod zwierzchność MGB, gdy w 1907 roku, starszy zboru menonitów przeszedł do nowego odłamu⁷.

⁴ Krzysztof Paweł Woźniak, *Niemieckie osadnictwo wiejskie między Prosną a Pilicą i Wisłą, od lat 70. XVIII wieku do 1866 roku. Proces i interpretacje*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2013, str. 27

⁵ www.holland.org.pl

⁶ Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, nakład Filipa Sulimierskiego i Władysława Walewskiego, Warszawa 1880-1914, t. XIV, str. 97

⁷ Wojciech Marchlewski, tamże, str., 144

W czasie I wojny światowej, budynek został częściowo rozebrany przez wojska niemieckie. Konstrukcja dachu została użyta do wzmocnienia okopów, a blaszane pokrycie przetopiono. W 1924 roku, dzięki pomocy finansowej społeczności mennonickiej z USA i Kanady, zbór został wyremontowany. W okresie międzywojennym wielu członków rodzin mennonickich z Nowego Wymysła, wyemigrowało do Kanady i USA. Po II wojnie światowej, społeczność mennonicka zmuszona została do emigracji, a ich gospodarstwa rolne, dekretem o reformie rolnej z 1944 roku, zostały przekazane polskim rolnikom. Zbór w 1946 roku, został konsekrowany na kaplicę rzymskokatolicką. W 1948 roku, przejęła go Gromadzka Rada Narodowa w Czerminie, a w 1954 roku, po remoncie, został adaptowany na świetlicę szkolną. W połowie lat 70-tych XX w., w obiekcie urządzono punkt skupu ziół dla „Herbapolu”. Od końca lat 90-tych, jest nieużytkowany, dewastowany, popada w ruinę.

2.3. Podstawowe dane techniczne

Długość: 15,24 m.

Szerokość: 10,13 m

Wysokość nawy (wnętrze): 4,76 m.

Wysokość do kalenicy dachu: 10,01 m

Powierzchnia zabudowy: 154,42 m²

Powierzchnia użytkowa: 119,85 m²

Liczba kondygnacji naziemnych: 1

Liczba kondygnacji podziemnych: 0

2.4. Opis, analiza formy, funkcji i treści

Budynek zbudowany na planie prostokąta, jednokondygnacyjny, nakryty dachem trzispadowym, pokryty blachą łączoną na rąbek. Zbór orientowany, o zwartej bryle składającej się z prostopadłościennego korpusu, osadzonego na kamiennym, otynkowanym cokole. Fasadę budynku wyznacza elewacja zachodnia, o reprezentacyjnym charakterze. Jest trójosiowa, symetryczna, zwieńczona trójkątnym szczytem. W zwieńczeniu szczytu osadzono na profilowanej podstawie, metalowy krzyż o ramionach zakończonych treflowo. Ściana elewacji ujęta czterema pilastrami, o boniowanych płaszczyznach, które wyznaczają symetryczne, prostokątne płyciny z otworami okiennymi i drzwiami. Pierwotne wejście do budynku znajdowało się na osi budynku, poprzedzone murowanymi schodami o kształcie półkolistym z dwoma stopniami. Nad wejściem głównym, oś w partii szczytu, podkreślona prostokątnym otworem okiennym, zamkniętym łukiem ostrym. Osie skrajne wyznaczają symetryczne, kwadratowe otwory okienne parteru i piętra. Otwory okienne i drzwiowe ujęte profilowanymi opaskami. Płaszczyzna ściany parteru oddzielona od szczytu profilowanym gzymsem kordonowym. Ściana szczytowa, zaakcentowana profilowaną opaską. Pozostałe elewacje jednokondygnacyjne, o jednolitym charakterze. Elewacja północna i południowa, pierwotnie trójosiowe (w elewacji południowej, przepruto dwa wtórne otwory drzwiowe w latach 50-tych XX w.), elewacja wschodnia dwuosiowa. Prostokątne otwory okienne, obwiedzione opaskami tynkowymi i profilowanymi gzymсами podokiennymi, stanowią pionową artykulację ścian. Podział wertykalny ścian zaznaczony poprzez kamienny cokół w partii przyziemia, profilowaną opaskę biegnącą nad otworami okiennymi wszystkich elewacji, oraz gzyms wieńczący, biegnący również przez wszystkie ściany elewacji. Ściany

elewacji bocznych i wschodniej, posiadają dekoracyjnie opracowany tynk w formie boniowania. Między profilowaną opaską a gzymsem wieńczącym, pozostał szeroki pas, opracowany w tynku na gładko, tworzący rodzaj fryzu.

Wnętrze jednoprzestrzenne z wydzielonymi pierwotnie, od strony zachodniej trzema pomieszczeniami: sienią do której prowadziło główne wejście. Po stronie południowej znajduje się pomieszczenie z jednobiegowymi, drewnianymi, schodami prowadzącymi na chór. Po stronie północnej, pierwotnie mieściła się biblioteka. Nad pomieszczeniami znajdowała się empora chóru muzycznego z drewnianą balustradą o ramowo płycinowym podziale, ujętą półtralkami (obecnie nieistniejącą). Sala modlitwna zajmuje środkową i wschodnią część budynku z niewyodrębnionym prezbiterium. Jest to pomieszczenie jednoprzestrzenne, nakryte tynkowanym stropem drewnianym. Stolarka okienna, drewniana o konstrukcji ościeżnicowej ze stałym słupkiem, dwuskrzydłowa, pierwotnie ośmiokwaterowa. Okna umieszczone w prostokątnych rozglifionych wnękach, zamkniętych odcinkowo.

Ściana zachodnia podzielona czterema pilastrami z profilowanym gzymsem.

Ściany domu modlitwy posiadają zachowaną fragmentaryczne polichromię. W partii przyziemia do wysokości okien, salę obiega pas lamperii z marmoryzacją, malowany farbami olejnymi. Powyżej lamperii, ściany i sufit malowane gładko farbą klejową. W partii międzyokiennej zachował się napis w języku niemieckim: "Wir predigen Christui", w tłumaczeniu na język polski: My głosimy Chrystusa. Pod gzymsem i na jego profilowaniu, zachowana dekoracja malarska, złożona z powtarzających się stylizowanych plakiet i lilijek. Polichromie znajdują się również na fasacie i suficie w postaci malowanej bordiury o motywie geometrycznym. Zachowały się fragmentarycznie elementy bordiury nad lamperią z marmoryzacją, oraz w pomieszczeniach pomocniczych.

Konstrukcja dachu z 1924 roku, wykonana z drewna sosnowego, stolcowa, jednolita dla całego obiektu.

2.5. Technika i technologia wykonania.

Budynek wzniesiono z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie wapiennej. Ściany budynku osadzone na kamiennym fundamencie z granitowych kamieni spojonych zaprawą wapienną, który ponad poziomem gruntu przechodzi w podmurówkę o wysokości ok. 50 cm. Wzniesiony jest z łupanych kamieni narzutowych ze spoiną wapienną, zwieńczony rolką z cegły pełnej ustawionej na sztorc.

Elewacje pokryte wapienno-cementowymi wyprawami tynkarskimi. Elementy i detale architektoniczne (gzymsy, boniowanie, opaski okienne, nadproża), wykonano w formie elementów wyciągniętych szablonem.

2.6. Stan zachowania obiektu.

Stan zachowania budynku jest bardzo zły. Główną, przyczyną, która doprowadziła do katastrofalnego stanu obiektu, jest zniszczone pokrycie dachowe. Uszkodzony dach, spowodował zniszczenia zarówno na ścianach elewacji zewnętrznych, jak i wewnątrz budynku. Brakujące fragmenty blachy występują zarówno w połaci północnej, jak i południowej. Leżąca się woda opadowa do wnętrza budynku, wsiąka w elementy więźby dachowej i przyczynia się

do jej destrukcji. Szczególnie widoczne jest to w narożniku północno-zachodnim, gdzie drewniane wiązary konstrukcji więźby uległy zniszczeniu. Część środkowa belek wiązarowych opuściła się, powodując przechylenie i przewrócenie części elementów konstrukcyjnych. Spowodowane jest to kradzieżą dwuteownikowej stalowej szyny. Wzmocnienie zamontowane było wzdłuż budynku, do którego przykręcone były belki stropowe. Drewno z którego zbudowana jest więźba dachowa i strop, zostało zaatakowane przez mchy, porosty. Widoczne są ślady żerowania owadów, w wielu miejscach widoczne są wykwity grzybów.

W partiach wschodniej i zachodniej, stałe zamakanie stropu, doprowadziło do jego zarwania. Wzdłuż ściany wschodniej południowej, przez całą długość sufitu, na wysokości fasety, biegnie pęknięcie, świadczące o zapadaniu się konstrukcji stropu. Dwa drewniane filary, które podtrzymywały strop w zachodniej części sali modlitewnej, na osi wejścia głównego, zostały zdemonstrowane, a fragment jednego z nich leży na ziemi.

Powierzchnie wszystkich ścian, zarówno od strony zewnętrznej jak i wewnętrznej pokryte są nawarstwieniami atmosferycznymi, które doprowadzają do degradacji detali architektonicznych, wypraw tynkarskich, oraz polichromii. Utraciły one swe walory estetyczne i właściwości zabezpieczające. W miejscach gdzie zniszczeniu uległo pokrycie dachu, wyprawy tynkarskie zostały całkowicie wypłukane a istniejące partie tynków zewnętrznych, są odspojone, spoiwo wapienne wymyte, co kwalifikuje je wyłącznie do wymiany. Za zły stan wypraw tynkarskich odpowiada również brak systemu odprowadzania wody opadowej. Liczne ubytki tynków i elementów architektonicznych, wskazują na konieczność podjęcia prac konserwatorsko-budowlanych. Widoczne są liczne spękania ścian i elementów architektonicznych (pilastry, opaski okienne, gzymsy). Rosnące samosiejki drzew na koronie murów, rozsadzają swymi korzeniami fragmenty gzymsu wieńczącego. Szczególnie jest to widoczne od strony północnej, gdzie w wielu miejscach brakuje cegieł.

W partii przyziemia, ciosane kamienie narzutowe stanowiące fundament i podmurówkę, zostały wtórnie otynkowane zaprawą cementową o dużo mocniejszych właściwościach fizyko-chemicznych, powodujących destrukcję oryginalnej substancji zabytkowej. W wielu miejscach spoina uległa uszkodzeniu. Fundament nie posiada izolacji przeciwwilgociowej pionowej i poziomej, przez co wążki ceglane nad kamienną podmurówką, ulegają procesowi kapilarnego podciągania wilgoci z gruntu. Cegła uległa złuszczeniu, bądź całkowitemu zniszczeniu.

Przeprowadzone pomiary wilgotności ścian i stropu, wykazały wysoki stopień zawilgocenia, powyżej dopuszczalnej normy.

Drewniane elementy wyposażenia wnętrza budynku zachowane są w stanie szczątkowym i wymagają całkowitego odtworzenia. Dotyczy to schodów prowadzących na chór, balustrady empory, podłóg, oraz stolarki okiennej i drzwiowej.

Wystrój malarski ścian sali głównej zachowany fragmentarycznie. Czynniki atmosferyczne przyczyniły się do zatarcia dekoracji malarskiej w górnych partiach ścian. Oryginalna kolorystyka polichromii w wielu miejscach nie jest czytelna, a warstwa malarska została wypłukana. Zawilgocone tynki uległy procesowi destrukcji, widoczne są liczne zacieki, wykwity glonów i grzybów. Dekoracja malarska sufitu w każdej chwili może ulec zniszczeniu, ze względu na katastrofalny stan stropu, grożący zawaleniem. Biegająca w partii przyziemia

lamperia z marmoryzacją posiada liczne ubytki warstwy malarskiej, wypraw tynkarskich, oraz w wątkach ceglanych. Prawie całkowicie nieczytelne są dekoracje ścian pomieszczeń pomocniczych.

Za zły stan obiektu odpowiadają zaniedbania w zakresie profilaktyki. Brak kompleksowego remontu, oraz profesjonalnego użytkowania i spójnej opieki, doprowadziły do jego katastrofalnego stanu technicznego.

3. Dokumentacja fotograficzna

Fot. nr 1. Fragment mapy województwa plockiego i ziemi dobrzyńskiej przed 1806 r. Czerwonym konturem zaznaczone miejsce przyszłej osady Wymysle⁸.

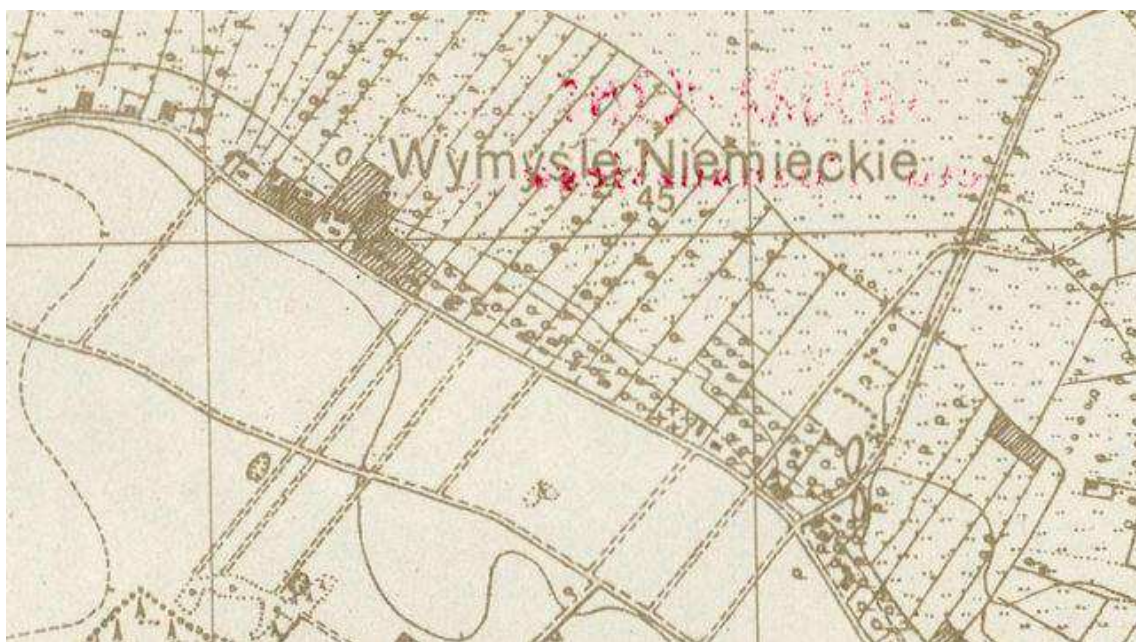
Fot. nr 2. Fragment mapy z ok. 1864 roku, z osadą Wymysle⁹.

⁸ Mapa pochodzi ze strony internetowej igrek.ampz.pl

⁹ Mapa pochodzi ze strony internetowej igrek.ampz.pl

Fot. nr 3. Fragment mapy z 1925 roku, z zaznaczonym zborem mennonickim¹⁰.

Fot. nr 4. Fragment niemieckiej mapy z 1944 roku, z miejscowością Nowe Wymysle¹¹.

¹⁰ Mapa pochodzi ze strony internetowej igrek.ampz.pl

¹¹ Mapa pochodzi ze strony internetowej igrek.ampz.pl

Fot. nr 5. Widok zboru mennonickiego od strony zachodniej, lipiec 2023 r.

Fot. nr 6. Fragment elewacji zachodniej zboru mennonickiego, lipiec 2023 r.

Fot. nr 7. Fragment elewacji zachodniej, widok na partię zamurowanego wejścia głównego i szczyt, lipiec 2023 r.

Fot. nr 8. Elewacja północna, lipiec 2023 r.

Fot. nr 9. Fragment elewacji północnej, widoczne odsłonięte i zdekonstruowane wątki ceglane, oraz pęknięcia ścian na prawo od otworu okiennego, lipiec 2023 r.

Fot. nr 10. Fragment partii przyziemia z uszkodzonym cokołem, elewacja północna, lipiec 2023 r.

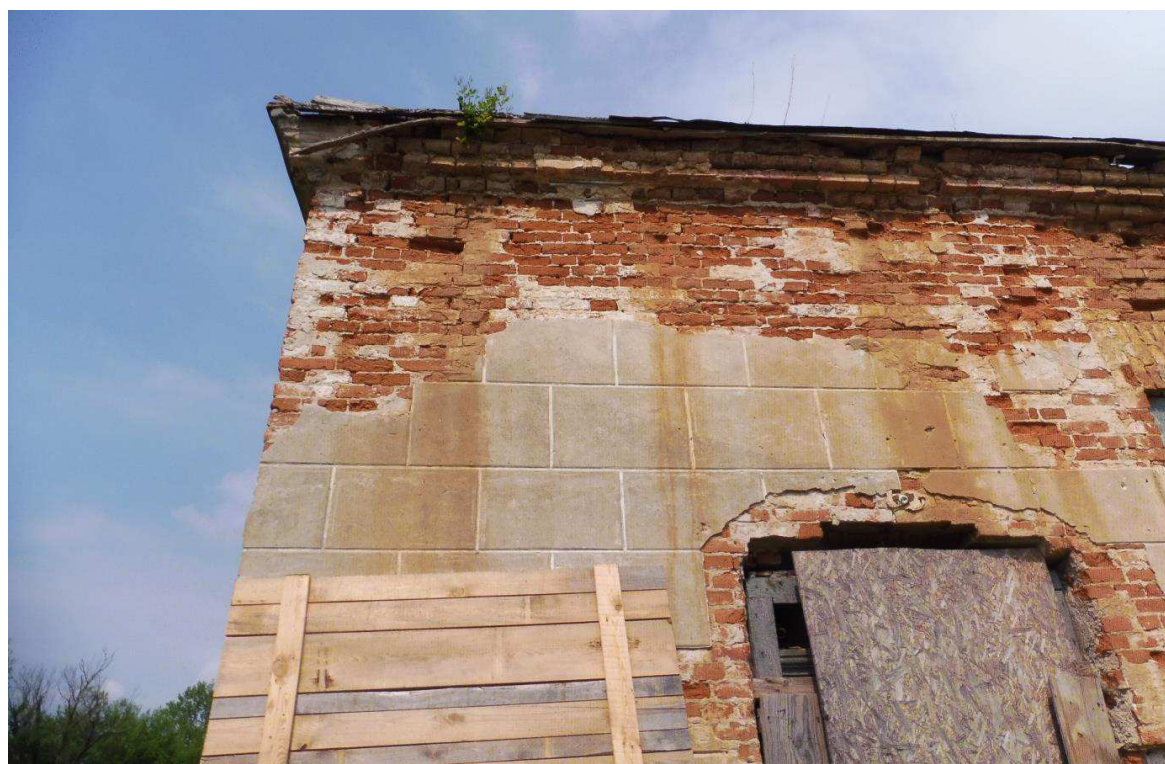
Fot. nr 11. Widok na elewację wschodnią i południową, lipiec 2023 r.

Fot. nr 12. Narożnik wschodnio-południowy, widoczne ubytki wypraw tynkarskich, lipiec 2023 r.

Fot. nr 13. Uszkodzona konstrukcja dachowa i pokrycie dachu, elewacja południowa, lipiec 2023 r.

Fot. nr 14. Uszkodzony gzyms wieńczący, oraz zdekonstruowane wątki ceglane, elewacja południowa, lipiec 2023 r.

Fot. nr 15. Wnętrze budynku, widok na ścianę działową od strony zachodniej i fragment konstrukcji stropu, lipiec 2023 r.

Fot. nr 16. Widok na ścianę północną, wewnątrz budynku, lipiec 2023 r.

Fot. nr 17. Widok na strop i więźbę dachową, wewnątrz budynku, lipiec 2023 r.

Fot. nr 18. Fragment polichromii na ścianie wschodniej i brakujące fragmenty sufitu, lipiec 2023 r.

Fot. nr 19. Widok na wschodnią część wnętrza budynku, lipiec 2023 r.

Fot. nr 20. Ściana południowa, wtórne wejście do budynku powstałe po 1945 r., lipiec 2023 r.

Fot. nr 21. Schody prowadzące na emporę w pomieszczeniu od strony zachodniej, lipiec 2023 r.

Fot. nr 22. Fragment dekoracji malarskiej z marmoryzacją, ściana północna, lipiec 2023 r.

*Fot. nr 22. Zachowana stolarka okienna otworu okiennego, ściana wschodnia,
lipiec 2023 r*

Fot. nr 23, 24, 25. Polichromie górnej partii ściany wschodniej, lipiec 2023 r.

4. Badania stratygraficzne

Cel badań: Celem badań stratygraficznych jest uzyskanie informacji o występujących materiałach budowlanych użytych do budowy obiektu. Wykonanie odkrywek stratygraficznych in situ pozwoli ustalić oryginalną kolorystykę wypraw tynkarskich, elementów architektonicznych, oraz zachowanej w znacznym stopniu polichromii wewnątrz budynku. Należy wykonać odkrywki na poszczególnych elementach budynku i dokonać obserwacji okiem nieuzbrojonym. Ze względu na zły stan techniczny obiektu, o którym świadczą znaczne uszkodzenia powierzchni, oraz złuszczenie, bądź wypłukanie warstw malarskich, kolejność powłok powinno się ustalić na podstawie analizy kilku odkrywek stratygraficznych. Wyniki badań okiem nieuzbrojonym należy potwierdzić badaniami laboratoryjnymi. W tym celu należy pobrać próbki z poszczególnych elementów, detali architektonicznych, wypraw tynkarskich, oraz polichromii do analizy mikroskopowej.

5. Założenia konserwatorskie

Celem prac konserwatorskich jest zatrzymanie procesu niszczenia historycznego budynku, oraz przywróceniu walorów estetycznych obiektu. Wszystkie proponowane przez program prac konserwatorskich, materiały muszą być dobierane w taki sposób by ich właściwości fizykochemiczne odpowiednio współpracowały z substancją zabytku. Ponadto należy uwzględnić pozostałe elementy budynku, które mają wpływ na wygląd estetyczny poszczególnych elewacji: stolarka okienna i drzwiowa, obróbki blacharskie, pokrycie dachowe.

6. Program prac konserwatorskich

Przed przystąpieniem do prac konserwatorskich należy zabezpieczyć obiekt pod względem konstrukcyjnym z zachowaniem maksimum ostrożności wynikających z przepisów bezpieczeństwa higieny pracy. Ze względu na zabytkowy charakter obiektu, wszelkie prace należy prowadzić zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi.

Konstrukcja dachu oraz pokrycie dachowe są bardzo w złym stanie, stąd proponuje się ich rekonstrukcję. Demontaż poszczególnych elementów konstrukcyjnych należy wykonać po zabezpieczeniu budynku przed zalaniem w trakcie deszczu. Konstrukcja stropu powinna być wzmocniona stemplami budowlanymi w celu przeprowadzenia odkrywek stratygraficznych na suficie. Wszelkie decyzje w sprawie konserwacji i rekonstrukcji polichromii, powinny być ustalane w trakcie komisji konserwatorskich.

6.1. Elewacje zewnętrzne

- odtworzenie oryginalnego charakteru cokołu, z widocznymi ciosanymi kamieniami narzutowymi; W pierwszej kolejności należy skuć wtórne tynki, oraz spoiny na głębokość 2 cm. Następnie proponuje się spoinowanie bezcementową zaprawą FM ZF (Fugenmörtel) firmy Remmers. Rolkę ceglaną w górnej partii podmurówki, należy oczyścić z wtórnych powłok mineralnych i otynkować zaprawą wapienno-cementową ze spadkiem na odsadzie podmurówki o nachyleniu 2-3%.
- Skucie wszystkich tynków, które charakteryzują się dezintegracją z podłożem oraz wtórnych cementowych zapraw.

- dezynfekcja ścian zaatakowanych przez glony i mchy; usunięcie porastających obiekt mikroorganizmów preparatem biobójczym na podłożu mineralnym np. KEIM Algicid Plus, Alkutex BFA-Entferner. Aby zapobiec kolejnemu wzrostowi mikroorganizmów, należy dodawać wspomniane środki do wody zarobowej zapraw.
- wzmocnienie wątków ceglanych preparatem KSE 300 firmy Remmers. Środek oparty na estrach kwasu krzemowego, zapewnia zachowanie kapilarności i przepuszczalności pary wodnej. Środek należy nakładać pędzlem, do całkowitego wysycenia powierzchni cegieł. uzupełnienie ubytków w wątkach ceglanych; po wzmocnieniu należy uzupełnić odsłonięte wązki ceglane mineralną zaprawą do reprofilacji cegły o odpowiednio dobranym zabarwieniu i uziarnieniu np. Restauriermörtel RM. W miejsce zniszczonych bądź zasolonych cegieł, wmurować zdrowe, zgodnie z normami budowlanymi.
- uzupełnienie spękań w strukturze murów mineralnymi zaprawami; spękania należy rozciąć na głębokość 0,15 m, następnie zagruntować rozcięcia spękań preparatem na bazie żywicy poliakrylowych np. StoPrim Grundex, rozcieńczonym z płynem StoFluid AF. Uzupełnić elastyczną zaprawą Sto RissFuller Fein. Podobne rozwiązanie proponują firmy Remmers i Sopro.
- naprawa rys za pomocą systemu Spiralanker Remmers: w pierwszej kolejności należy usunąć zaprawę z poziomych spoin po obu stronach pęknięcia na głębokość ok. 6 cm. Następnie oczyścić spoiny z luźnych części i zwilżyć by zwiększyć przyczepność pierwszej warstwy zaprawy Remmers Spiralankermörtel. Zaprawę wciskać za pomocą pistoletu. W kolejnym etapie należy wcisnąć w zaprawę kotwę spiralną Remmers Spiralanker i nałożyć drugą warstwę zaprawy Remmers Spiralankermörtel. Rysę w murze wypełnić do zrównania z siecią spoin materiałem Bohrlochsuspension. Ubytki w ceglach uzupełnić zaprawą Remmers Restauriermörtel, a otwarte spoiny odpowiednio dopasowaną kolorystycznie zaprawą spoinową Remmers Fugenmörtel.
- zszycie spękania ścian kotwami; ścianie szczytu elewacji zachodniej, widoczne jest głębokie pionowe spękanie. W poziomych warstwach wątków ceglanych należy wywiercić szczeliny w wymaganych odstępach i na określoną głębokość. Następnie wyczyścić szczeliny odkurzaczem i spryskać wodą. Do końca szczeliny wprowadzić zaprawę HeliBond o grubości 10 mm. W celu uzyskania równej otuliny, należy wpechnąć w zaprawę pręt HeliBar. Wprowadzić następną warstwę zaprawy cementowej, wygładzić powstałą spoinę, zostawiając 10 mm na warstwę wyrównawczą.
- zamurowanie wtórnych otworów wejściowych od strony południowej z użyciem zdrowych cegieł spełniających wszelkie normy budowlane, oraz przywrócenie wejścia głównego od strony zachodniej.
- odtworzenie wypraw tynkarskich z dekoracyjnym opracowaniem w formie boniowania: zaleca się zastosowanie systemu tynku renowacyjnego Remmers SP (Sanierputz). Trwale hydrofobowy, otwarty na dyfuzję pary wodnej tynk SP Top white (Sanierputz altweiß), pozwala murom wysychać, powstrzymuje jednak sole, nie dopuszczając do powstawania wykwitów.
- rekonstrukcja elementów i detali architektonicznych; gzymsy, opaski okienne, parapety, należy odtworzyć wykonując je metodą ciągnioną, z wózka w zaprawie mineralnej, bądź zdjąć formę z profili ciągnionych, zachowanych na elewacji. W przypadku wykonywania profili na

obiekcie, należy w pierwszym etapie zastosować szybkowiązącą, gruboziarnistą zaprawę do ciągnięcia rdzeni sztukatorskich Stucco GZ (Grobzugmörtel) firmy Remmers. Po wyschnięciu profili, nałożyć drugą warstwę szybkowiążącej zaprawy wykończeniowej Stucco FZ (Feinzugmörtel). Do elementów prefabrykowanych w warsztacie, proponuje się szybkowiązącą zaprawę sztukatorską Stucco GF (Stuckmörtel GF). Zabrania się zastosowania profili styropianowych.

- montaż zrekonstruowanych elementów architektonicznych; elementy należy wkleić we wcześniej przygotowane gniazda za pomocą żywic epoksydowych lub poliestrowych, odpornych na działanie czynników atmosferycznych. Proponuje się zastosowanie żelowego kleju konstrukcyjnego Akepox, bądź żywicy epoksydowej Epidian 5 z utwardzaczem Z-1 (trójetylenoczteroamina). Niektóre elementy, jak gzyms wieńczący, należy zakotwić za pomocą kotew mechanicznych, odpornych nadziałanie czynników atmosferycznych. Powstałe spoiny między elementem sztukateryjnym a tynkiem należy wypełnić zaprawami renowacyjnymi: Historic Spritzbewurf, Historic Unterputz, Feinzugmortel, Stuckmortel GF RZ.
- obróbki blacharskie; zamontowanie nowych rynien i rur spustowych wykonanych z blach miedzianych.
- zagruntowanie wyschniętej i wysezonowanej powierzchni zapraw; proponowane pomalowanie elewacji gruntem Silikat Grundierung D, lub KEIM Fixativ, Special-Fixativ.
- pomalowanie zagruntowanej powierzchni zapraw; proponowane farby silikatowe o właściwościach hydrofobowych; farba użyta do malowania, powinna charakteryzować się dużą dyfuzyjnością i dobrym wiązaniem z podłożem. Proponowane systemy to Silikatfarbe D, KEIM Solidalit, Restaurolasur, bądź Silikonfarbe SF Remmers Pomalowanie według projektu kolorystycznego zatwierdzonego przez komisję konserwatorską.

6.2. Elementy drewniane

- stolarka okienna i drzwiowa- rekonstrukcja oparta na historycznych formach i wymiarach. W sali modlitewnej otwory okienne o wykroju prostokątnym, z odcinkowym nadprożem, o konstrukcji ościeżnicowej ze stałym słupkiem. Proponowany dwudzielny układ okien, ośmiokwaterowy. W elewacji zachodniej okna o wykroju kwadratowym, zamknięte odcinkowymi nadprożami, o analogicznej konstrukcji, jedynie zmieniony podział na dwudzielny, sześciokwaterowy. Od strony zewnętrznej okna posiadały drewniane okiennice, o konstrukcji ramowo-płycinowej, z układem trzech płycin na każdym ze skrzydeł. Nie zachowała się stolarka drzwiowa, proponuje się więc wykonanie drzwi drewnianych w konstrukcji ramowo-płycinowej. Drzwi wejściowe dwuskrzydłowe, drzwi do pomieszczeń w zachodniej części obiektu, jednoskrzydłowe. Wszystkie elementy stolarki okiennej i drzwiowej należy pomalować wodorozpuszczalną farbą w kolorze zgodnym z paletą kolorów NCS, nr S 0505-G20Y.
- filary-dwa drewniane filary, pierwotnie znajdujące się w zachodniej części sali modlitewnej należy zrekonstruować, w oparciu o zachowane oryginalne fragmenty. Ich powierzchnię pomalować farbą w analogicznym kolorze pozostałych elementów drewnianych we wnętrzu.
- podłogi-do rekonstrukcji, w oparciu o tradycyjne rozwiązanie podłogi deskowej na legarach, z podwyższeniem w strefie wschodniej.

6.3. Elementy metalowe

Metalowy krzyż w zwieńczeniu szczytu, należy poddać zabiegom konserwatorskim. Po mechanicznym oczyszczeniu z nawarstwień atmosferycznych, usunąć produkty korozji. Następnie nanieść pędzlem antykorozyjną warstwę farby podkładowej i nałożyć matową farbę do metalu w kolorze czarnym np. Kunstschmiede-Lack Eddi Schmidt.

6.4. Malowidła ściennie

Przed przystąpieniem do prac konserwatorskich, ze względu na zły stan techniczny stropu, który grozi zawaleniem, należy go zabezpieczyć stemplami budowlanymi. Stan zachowania polichromii jest zły, jednakże ze względu na szczególnie charakter obiektu, oraz jego unikalną wartość historyczną i kulturową, należy podjąć starania zachowania jak największych partii z oryginalną substancją. W trakcie wykonywania odkrywek stratygraficznych, odkryto fragmentarycznie zachowane, pierwotne polichromie, namalowane po 1864 roku. Należy przeprowadzić dalsze badania odkrywkowe poszczególnych partii polichromii. W przypadku pasa lamperii z marmoryzacją, istnieje możliwość zachowania dużej części oryginału. Należy przeprowadzić kompleksowe prace konserwatorskie.

6.5. Polichromie ścian w partii gzymsu wieńczącego

- Wykonanie dokumentacji fotograficznej stanu zachowania malowideł przed pracami konserwatorskimi.
- Przeprowadzenie oględzin oraz badań przyczepności warstw tynkarskich i malarskich, wraz ze zlokalizowaniem pustek podtynkowych.
- Zabezpieczenie odspojonych fragmentów dekoracji malarskiej wraz z tynkiem bibułą japońską, klejoną niskoprocentową metylocelulozą.
- Wykonanie podtynkowych iniekcji w miejscach odspojonych tynków z dekoracją malarską na bazie wapna hydraulicznego (np. Ledan TB1)
- Wykonanie kroplówek z użyciem preparatu Haftfest firmy Remmers w miejscach gdzie nie można wprowadzić wapna hydraulicznego.
- Uzupełnienie większych szczelin zaprawą mineralną ze spoiwem hydraulicznym (np. Keim Restauro Fuge).
- Uzupełnienie drobnych spękań i rozwarstwień preparatem scalająco-wypełniającym (Keim Universalputz-Fein).
- Usunięcie zabezpieczeń z bibuły z polichromii.
- Doczyszczanie mechaniczne powierzchni dekoracji malarskiej z użyciem gąbek ściernych Wishab.
- Wykonanie unifikacji kolorystycznej warstwy malarskiej w technologii krzemianowej bądź użycie farb wapiennych w formie retuszu naśladowczego (np. Keim Restauro Lasur, Color CL Historic Kalkfarbe firmy Remmers)
- Zabezpieczenie polichromii 2 % roztworem Paraloidu B 72 w toluenie, bądź innym preparatem hydrofobowym.
- Wykonanie powykonawczej dokumentacji fotograficznej i opisowej z przebiegu prac konserwatorskich.

6.6. Lamperia z marmoryzacją

- Wykonanie dokumentacji fotograficznej stanu zachowania malowideł przed pracami konserwatorskimi.
- Przeprowadzenie oględzin oraz badań przyczepności warstw tynkarskich i malarskich, wraz ze zlokalizowaniem pustek podtynkowych.
- Zabezpieczenie odspojonych fragmentów dekoracji malarskiej wraz z tynkiem bibułą japońską, klejoną niskoprocentową metylocelulozą.
- Wykonanie podtynkowych iniekcji w miejscach odspojonych tynków z dekoracją malarską na bazie wapna hydraulicznego (np. Ledan TB1)
- Wykonanie kroplówek z użyciem preparatu Haftfest firmy Remmers w miejscach gdzie nie można wprowadzić wapna hydraulicznego.
- Uzupełnienie ubytków warstwy podkładowej z użyciem kitu o dużej elastyczności firmy Ittalstucco.
- Usunięcie zabezpieczeń z bibuły z polichromii.
- Doczyszczenie mechaniczne powierzchni dekoracji malarskiej z użyciem gąbek ściernych Wishab.
- Uzupełnienie ubytków warstwy malarskiej. Należy wiernie odtworzyć mazerowanie – w sposób naśladowczy. Zaleca się zastosowanie farb żywicznych *Di Volo Virence*, bądź olejno-żywicznych.
- Zabezpieczenie powierzchni marmoryzacji błyszczącym bądź satynowym, werniksem ketonowym Winsor&Newton.
- Wykonanie powykonawczej dokumentacji fotograficznej i opisowej z przebiegu prac konserwatorskich.

Część A

Błażej Wasiak
(podpis posiadacza dyplomu)

Nr dyplomu 1400/114463/2007

UNIwersytet MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Sztuk Pięknych
(nazwa jednostki organizacyjnej uczelni)

DYPLOM

Pan(i) **Błażej Wasiak**
(imię/imiiona i nazwisko)

urodzony(a) dnia 15 lipca 1983 r.
w Gostyninie

odbył(a) studia na kierunku ochrona dóbr kultury

w zakresie konserwatorstwa

z wynikiem dobrym

i uzyskał(a) w dniu 6 listopada 2007 r.

tytuł zawodowy magistra

Dziekan lub kierownik
jednostki organizacyjnej

Piotr Klugowski
(pieczęć imienna i podpis)

art. mal. Piotr Klugowski, prof. UMK
Toruń
(miejscowość) mp.

Rektor

Dr hab. Leszek Kuźniak
(pieczęć imienna i podpis)

dnia 6 listopada 2007 r.

**Sprawozdanie z badań stratygraficznych
dla przebudowy i remontu budynku dawnego
zboru mennonickiego w Nowym Wymyśle**

WRZESIEŃ 2023

Opracowanie konserwatorskie chronione prawem autorskim

Autor opracowania: mgr Błażej Wasiak

Błażej Wasiak

Karta identyfikacyjna dokumentacji konserwatorskiej

Przedmiot opracowania: Opracowanie zawiera badania stratygraficzne poszczególnych elementów elewacji. Na ich podstawie oraz oględzinach obiektu, sformułowano wytyczne konserwatorskie uwzględniające oryginalny, zabytkowy charakter budynku. Sporządzona ekspertyza zawiera wskazówki przy wykonywaniu prac remontowych i konserwatorskich.

Adres: Nowe Wymyśle, gm. Gąbin, woj. Mazowieckie, działka nr ewid. 262, jedn. ewid. 141906_5 Gąbin

Nr ewidencji zabytku: budynek wpisany do rejestru zabytków pod nr A-1232 (decyzja nr 154/2014 z dnia 21 lutego 2014 r).

Właściciel obiektu: Samorząd Województwa Mazowieckiego

Inwestor oraz zlecniodawca opracowania: Muzeum Mazowieckie w Płocku, ul. Tumski 8, 09-402 Płock.

Data budowy: 1864

Autor opracowania: mgr Błażej Wasiak, nr dyplomu: 1400/114463/2007, dokumentacja fotograficzna Natalia Łącka

Data opracowania: wrzesień 2023

Zakres opracowania:

- historia obiektu
- ocena stanu zachowania obiektu
- badania stratygraficzne
- wytyczne konserwatorskie
- załącznik: sprawozdanie z badań laboratoryjnych pobranych próbek

Autor opracowania: mgr Błażej Wasiak

wybrane realizacje konserwatorskie:

1. V 2023 - konserwacja okładziny kamiennej budynku przy ul. Pięknej 28/34 w Warszawie na podstawie zlecenia z firmą Monuments.PL, Bartłomiej Kaniewski NIP: 5291822122, ul. Hoża 86/410, 00-682 Warszawa.
2. V-XI 2022 - konserwacja okładziny z piaskowca elewacji domu Towarzystwa Kredytowego Miejskiego/ NBP proj. B. Pniewskiego przy ul. Boya-Żeleńskiego w Warszawie na podstawie zlecenia z firmą Monuments.PL, Bartłomiej Kaniewski NIP: 5291822122, ul. Hoża 86/410, 00-682 Warszawa.
3. X 2022 - scalanie kolorystyczne ceglanej elewacji kamienicy Wierzbickiego, przy ul. Al. Niepodległości 157 w Warszawie na podstawie zlecenia z firmą Monument Service Sp. z o. o., ul. Raszyńska 2, 05-816 Michałowice.
4. III-IX 2022 - konserwacja ceglanych budynków stacji filtrów powolnych przy ul. Koszykowej 81 w Warszawie na podstawie zlecenia z firmą ANPOL-INWESTYCJE Sp. z o.o., NIP: 1231509431, ul. Uroczą 6, 05-500 Stara Iwiczna.
5. V-XI 2021 - odkrywki stratygraficzne, konserwacja malowideł ściennych oraz sgraffita kamienic przy ul. Szeroki Dunaj 1/3, 5 w Warszawie na podstawie zlecenia z firmą BTF Marcin Kaniewski, ul. Hoża 86/410, 00-682 Warszawa.
6. VI-IX 2021 - konserwacja kamiennych latarni przy placu Politechniki w Warszawie na podstawie zlecenia z firmą ANPOL-INWESTYCJE Sp. z o.o., NIP: 1231509431, ul. Uroczą 6, 05-500 Stara Iwiczna.
7. XII 2020 - VIII 2021 - scalanie kolorystyczne cegły i tynków elewacji Elektrowni Powiśle w Warszawie, na podstawie zlecenia z firmą Monument Service Sp. z o. o., ul. Raszyńska 2, 05-816 Michałowice.
8. XI-XII 2020 - konserwacja drewnianego ołtarza bocznego w kościele pw Św. Jana Chrzciciela w Warszawicach, 08-443 Warszawice, na podstawie zlecenia z firmą VERMILION Dorota Moryto-Naumiuk, NIP: 1123017216, ul. 3 Maja 127 B, 05-420 Józefów.
9. VII-X 2019 - konserwacja chrzcielnicy z piaskowca z kościoła pw Św. Jana Chrzciciela w Górznie, na podstawie zlecenia z firmą VERMILION Dorota Moryto-Naumiuk, NIP: 1123017216, ul. 3 Maja 127 B, 05-420 Józefów.

Część A

UNIwersytet MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Sztuk Pięknych
(nazwa jednostki organizacyjnej uczelni)

DYPLOM

Pan(i) Błażej Wasiak
(imię i nazwisko)

urodzony(a) dnia 15 lipca 1983 r.
w Gostyninie

odbył(a) studia na kierunku ochrona dóbr kultury

w zakresie konserwatorstwa

z wynikiem dobrym
i uzyskał(a) w dniu 6 listopada 2007 r.
tytuł zawodowy magistra

Dziekan lub kierownik
jednostki organizacyjnej

(pieczęć i podpis)
art. mal. Piotr Kuźniak, prof. UMK mp.
Toruń
(miejscowość)

(podpis posiadacza dyplomu)

Nr dyplomu 1400/114463/2007

(pieczęć i podpis)
Dr hab. Leszek Kuźniak
mp.
Toruń
(miejscowość)

dnia 6 listopada 2007 r.

1. Informacje ogólne

1.1. Podstawa opracowania:

Podstawą opracowania jest zlecenie i umowa zawarta pomiędzy wykonawcą opracowania a firmą AS Arch Adrianna Sejbuk z siedzibą przy ul. Kutnowskiej 102 w Gostyninie, NIP 9710705022, reprezentowaną przez Adriannę Sejbuk jako pełnomocnika Muzeum Mazowieckiego w Płocku z siedzibą przy ul. Tumskiej 8 w Płocku.

1.2. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest sprawozdanie z przeprowadzonych badań stratygraficznych elementów wystroju elewacji budynku dawnego zboru Mennonitów w Nowym Wymyśle oraz przygotowanie na podstawie analizy wyników badań programu prac konserwatorskich.

1.3. Zakres prac badawczych

Badania wykonano w dniach 18-20 września 2023 roku. Podstawowym celem badań jest zebranie informacji o materiałach i technologiach zastosowanych przy budowie budynku, oraz ustaleniu pierwotnej kolorystyki budynku.

2. Opis obiektu

2.1. Lokalizacja

Budynek położony jest w środkowej części wsi, na prostokątnej, nieogrodzonej, działce pod nr ewid. 262, o powierzchni 690 m². Południową granicę działki wyznacza droga gminna, od strony wschodniej i zachodniej graniczy z gospodarstwami rolnymi, a od północnej z łąką.

2.2. Podstawowe dane techniczne

Długość: 15,24 m.

Szerokość: 10,13 m

Wysokość nawy (wnętrze): 4,76 m.

Wysokość do kalenicy dachu: 10,01 m

Powierzchnia zabudowy: 154,42 m²

Powierzchnia użytkowa: 119,85 m²

Liczba kondygnacji naziemnych: 1

Liczba kondygnacji podziemnych: 0

2.3. Historia obiektu

Wieś Nowe Wymysle założona została w 1781 roku, przez właściciela dóbr Czermino, Kajetana Dębowskiego, który z części swoich gruntów o gorszej jakości ziemi i nieużytków rolnych wydzielił osadę Holendry Czermińskie. Do nowo powstałej miejscowości dziedzic sprowadził siedemnastu osiedleńców¹. W ramach kontraktu zawartego z właścicielem, koloniści zobowiązali się do wykarczowania lasu na przydzielonym terenie, w zamian za zwolnienie z płacenia czynszu

¹ P. Fijałkowski, *Ewangelicy na południowo-wschodnim Mazowszu w XVIII–XIX w.*, „Przegląd Historyczny”, t. 82, 1991, nr 1, s. 126.

przez siedem lat². Po karczunku przeprowadzano pomiar gruntów, a na jego podstawie ustalano czynsz i inne posługi dla poszczególnych osadników. Mieszkańcy osady mieli dużą swobodę prawną i samorządową, podlegali bezpośrednio sądom ziemskim z pominięciem sądów pańskich. Wieś zasiedlona została przez osadników wyznania ewangelicko-augsburskiego. Z początkiem XIX wieku, Nowe Wymysle leżące w obrębie województwa rawskiego znalazło się pod administracją pruską, a majątek Czermno w 1802 roku, kupił landrat Fryderyk Wendesse. W latach 1808-1829, Wymysle zamieszkiwały rodziny o różnych wyznaniach: ok. 50 rodzin mennonickich, ok. 50- ewangelickich, 60- o nieznanym wyznaniu³. Przez kolejne dziesięciolecia następował proces wykupywania gospodarstw przez menonitów z rąk ewangelików, stąd Nowe Wymysle stało się jednym z ważniejszych ośrodków mennonickich na Mazowszu. Większość osadników przybyła z terenów dzisiejszego Pomorza, z okolic Grudziądza i Chełmna. Społeczność ta powiązana była więzami religijnymi z jednym z nurtów anabaptyzmu. Prześladowania na terenie Prus Zachodnich, m. in. ograniczenie prawa do nabywania a nawet dzierżawienia ziemi, objęcie ich od 1789 roku, obowiązkiem służby wojskowej, na którą nie pozwalała wyznawana przez nich doktryna, podwojenie podatku kościelnego, spowodowały napływ ludności mennonickiej na Mazowsze⁴. Przejście na ziemię polskie chroniło przed rekrutacją do armii pruskiej, a jednocześnie otwierało możliwość nabycia tak potrzebnych gruntów. Mieszkańcy osady zajmowali się tradycyjnymi formami gospodarki: hodowlą krów, produkcją sera holenderskiego, sadownictwem, uprawą plantacji wierzby.

Pierwszy, drewniany zbór mennonicki w Wymysle, powstał w 1813 roku. Wzniesiony został przez osadników którzy przenieśli się ze wsi położonych bliżej Wisły (m. in. Sadów)⁵. Wyznawcy budujący zbór, należeli do odłamu tzw. staroflamandczyków, we wsi było kilku wyznawców z grupy starofryzyjskiej. W pierwszej połowie XIX wieku, różnice między wyznawcami tych odłamów uległy zatarciu, doprowadzając do powstania jednego kościoła skupiającego całą społeczność mennonicką. Dom modlitwy podzielony był na dwie części. W jednej części odbywały się spotkania religijne, druga część przeznaczona była na szkołę dla dzieci. Budynek spłonął w 1845 roku. Nowy murowany zbór, wzniesiono w 1864 roku, w centrum wsi, na działce najzamożniejszego mieszkańca wsi Michaela Lotera, który równocześnie przekazał znaczną część środków finansowych na materiały budowlane.

W pierwszej połowie XIX wieku istnieją dwie wsie pod nazwą Wymysle- „1. Polskie i 2. Niemieckie, dwie wsie nad rzeką Nidą, pow. gostyński, gm. Czermno, par. katolicka Czermno, ewang. Gombin. Wym. Polskie ma 15, dm., 154 mk. Katolików 229 mr. W roku 1827 było 8 dm., 91 mk. Wymysle Niemieckie ma 28 dm., 359 mk., menonitów, 585 mr. We wsi szkoła i dom modlitwy murowany. Gleba piaszczysta. Znaczny obszar łąk z warstwą torfu grubą na 4 łokcie. Sady owocowe, plantacje wierzby, wyrób sera holenderskiego. W roku 1827 było 27 dm., 335 mk.”⁶.

² Wojciech Marchlewski, *Mennonici w Polsce. O powstaniu społeczności Mennonitów Wymysła Nowego* w: *Etnografia Polska*, t. XXX, z. 2, str. 135

⁴ Krzysztof Paweł Woźniak, *Niemieckie osadnictwo wiejskie między Prosną a Pilicą i Wisłą, od lat 70. XVIII wieku do 1866 roku. Proces i interpretacje*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2013, str. 27

⁵ www.holland.org.pl

⁶ Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, nakład Filipa Sulimierskiego i Władysława Walewskiego, Warszawa 1880-1914, t. XIV, str. 97

W drugiej połowie XIX wieku, postępował proces rozluźnienia więzów religijnych w grupie. Główną przyczyną tego zjawiska, był brak wiodącego ośrodka religijnego. Osiadły tryb życia z jednej strony, spowodował wzrost zamożności społeczności, z drugiej zaś członkowie grupy przestali ściśle przestrzegać doktryny wiary. Po 1860 roku, nasiliły się w prądy reformatorskie, mające związki z ruchem baptystycznym, co przyczyniło się do powstania Kościoła Braterskiego (Mennoniten Bruder Gemeinde-MGB). Od lat 80-tych XIX wieku, następował proces przechodzenia wiernych Nowego Wymysła do Kościoła Braterskiego. Dom modlitwy przeszedł pod zwierzchność MGB, gdy w 1907 roku, starszy zboru menonitów przeszedł do nowego odłamu⁷.

W czasie I wojny światowej, budynek został częściowo rozebrany przez wojska niemieckie. Konstrukcja dachu została użyta do wzmocnienia okopów, a blaszane pokrycie przetopiono. W 1924 roku, dzięki pomocy finansowej społeczności mennonickiej z USA i Kanady, zbór został wyremontowany. W okresie międzywojennym wielu członków rodzin mennonickich z Nowego Wymysła, wyemigrowało do Kanady i USA. Po II wojnie światowej, społeczność mennonicka zmuszona została do emigracji, a ich gospodarstwa rolne, dekretem o reformie rolnej z 1944 roku, zostały przekazane polskim rolnikom. Zbór w 1946 roku, został konsekrowany na kaplicę rzymskokatolicką. W 1948 roku, przejęła go Gromadzka Rada Narodowa w Czerminie, a w 1954 roku, po remoncie, został adaptowany na świetlicę szkolną. W połowie lat 70-tych XX w., w obiekcie urządzono punkt skupu ziół dla „Herbapolu”. Od końca lat 90-tych, jest nieużytkowany, dewastowany, popada w ruinę.

2.4. Opis, analiza formy, funkcji i treści

Budynek zbudowany na planie prostokąta, jednokondygnacyjny, nakryty dachem trzyspadowym, pokryty blachą łączoną na rąbek. Zbór orientowany, o zwartej bryle składającej się z prostopadłościennego korpusu, osadzonego na kamiennym, otynkowanym cokole. Fasadę budynku wyznacza elewacja zachodnia, o reprezentacyjnym charakterze. Jest trójosiowa, symetryczna, zwieńczona trójkątnym szczytem. W zwieńczeniu szczytu osadzono na profilowanej podstawie, metalowy krzyż o ramionach zakończonych treflowo. Ściana elewacji ujęta czterema pilastrami, o boniowanych płaszczyznach, które wyznaczają symetryczne, prostokątne płyciny z otworami okiennymi i drzwiami. Pierwotne wejście do budynku znajdowało się na osi budynku, poprzedzone murowanymi schodami o kształcie półkolistym z dwoma stopniami. Nad wejściem głównym, oś w partii szczytu, podkreślona prostokątnym otworem okiennym, zamkniętym łukiem ostrym. Osie skrajne wyznaczają symetryczne, kwadratowe otwory okienne parteru i piętra. Otwory okienne i drzwiowe ujęte profilowanymi opaskami. Płaszczyzna ściany parteru oddzielona od szczytu profilowanym gzymsem kordonowym. Ściana szczytowa, zaakcentowana profilowaną opaską. Pozostałe elewacje jednokondygnacyjne, o jednolitym charakterze. Elewacja północna i południowa, pierwotnie trójosiowe (w elewacji południowej, przepruto dwa wtórne otwory drzwiowe w latach 50-tych XX w.), elewacja wschodnia dwuosiowa. Prostokątne otwory okienne, obwiedzione opaskami tynkowymi i profilowanymi gzymсами podokiennymi, stanowią pionową artykulację ścian. Podział wertykalny ścian zaznaczony poprzez kamienny cokół w partii przyziemia, profilowaną opaskę biegnącą nad otworami okiennymi wszystkich

⁷ Wojciech Marchlewski, tamże, str., 144

elewacji, oraz gzyms wieńczący, biegnący również przez wszystkie ściany elewacji. Ściany elewacji bocznych i wschodniej, posiadają dekoracyjnie opracowany tynk w formie boniowania. Między profilowaną opaską a gzymsem wieńczącym, pozostał szeroki pas, opracowany w tynku na gładko, tworzący rodzaj fryzu.

Wnętrze jednoprzestrzenne z wydzielonymi pierwotnie, od strony zachodniej trzema pomieszczeniami: sienią do której prowadziło główne wejście. Po stronie południowej znajduje się pomieszczenie z jednobiegowymi, drewnianymi, schodami prowadzącymi na chór. Po stronie północnej, pierwotnie mieściła się biblioteka. Nad pomieszczeniami znajdowała się empora chóru muzycznego z drewnianą balustradą o ramowo płycinowym podziale, ujętą półtralkami (obecnie nieistniejącą). Sala modlitewna zajmuje środkową i wschodnią część budynku z niewyodrębnionym prezbiterium. Jest to pomieszczenie jednoprzestrzenne, nakryte tynkowanym stropem drewnianym. Stolarka okienna, drewniana o konstrukcji ościeżnicowej ze stałym słupkiem, dwuskrzydłowa, pierwotnie ośmiokwaterowa. Okna umieszczone w prostokątnych rozglifionych wnękach, zamkniętych odcinkowo.

Ściana zachodnia podzielona czterema pilastrami z profilowanym gzymsem.

Ściany domu modlitwy posiadają zachowaną fragmentaryczną polichromię. W partii przyziemia do wysokości okien, salę obiega pas lamperii z marmoryzacją, malowany farbami olejnymi. Powyżej lamperii, ściany i sufit malowane gładko farbą klejową. W partii międzyokiennej zachował się napis w języku niemieckim: "Wir predigen Christui", w tłumaczeniu na język polski: My głosimy Chrystusa. Pod gzymsem i na jego profilowaniu, zachowana dekoracja malarska, złożona z powtarzających się stylizowanych plakiety i lilijek. Polichromie znajdują się również na fasacie i suficie w postaci malowanej bordiury o motywie geometrycznym. Zachowały się fragmentarycznie elementy bordiury nad lamperią z marmoryzacją, oraz w pomieszczeniach pomocniczych.

Konstrukcja dachu z 1924 roku, wykonana z drewna sosnowego, stolcowa, jednolita dla całego obiektu.

2.5. Technika i technologia wykonania.

Budynek wzniesiono z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie wapiennej. Ściany budynku osadzone na kamiennym fundamencie z granitowych kamieni spojonych zaprawą wapienną, który ponad poziomem gruntu przechodzi w podmurówkę o wysokości ok. 50 cm. Wzniesiony jest z łupanych kamieni narzutowych ze spoiną wapienną, zwieńczony rolką z cegły pełnej ustawionej na sztorc.

Elewacje pokryte wapienno-cementowymi wyprawami tynkarskimi. Elementy i detale architektoniczne (gzymsy, boniowanie, opaski okienne, nadproża), wykonano w formie elementów wyciągniętych szablonem.

2.6. Stan zachowania obiektu.

Stan zachowania budynku jest bardzo zły. Główną, przyczyną, która doprowadziła do katastrofalnego stanu obiektu, jest zniszczone pokrycie dachowe. Uszkodzony dach, spowodował zniszczenia zarówno na ścianach elewacji zewnętrznych, jak i wewnątrz budynku. Brakujące fragmenty blachy występują zarówno w połaci północnej, jak i południowej. Leżąca

się woda opadowa do wnętrza budynku, wsiąka w elementy więźby dachowej i przyczynia się do jej destrukcji. Szczególnie widoczne jest to w narożniku północno-zachodnim, gdzie drewniane wiązary konstrukcji więźby uległy zniszczeniu. Część środkowa belek wiązarowych opuściła się, powodując przechylenie i przewrócenie części elementów konstrukcyjnych. Spowodowane jest to kradzieżą dwuteownikowej stalowej szyny. Wzmocnienie zamontowane było wzdłuż budynku, do którego przykręcone były belki stropowe. Drewno z którego zbudowana jest więźba dachowa i strop, zostało zaatakowane przez mchy, porosty. Widoczne są ślady żerowania owadów, w wielu miejscach widoczne są wykwity grzybów.

W partiach wschodniej i zachodniej, stałe zamakanie stropu, doprowadziło do jego zarwania. Wzdłuż ściany wschodniej południowej, przez całą długość sufitu, na wysokości fasety, biegnie pęknięcie, świadczące o zapadaniu się konstrukcji stropu. Dwa drewniane filary, które podtrzymywały strop w zachodniej części sali modlitewnej, na osi wejścia głównego, zostały zdemontowane, a fragment jednego z nich leży na ziemi.

Powierzchnie wszystkich ścian, zarówno od strony zewnętrznej jak i wewnętrznej pokryte są nawarstwieniami atmosferycznymi, które doprowadzają do degradacji detali architektonicznych, wypraw tynkarskich, oraz polichromii. Utraciły one swe walory estetyczne i właściwości zabezpieczające. W miejscach gdzie zniszczeniu uległo pokrycie dachu, wyprawy tynkarskie zostały całkowicie wypłukane a istniejące partie tynków zewnętrznych, są odspojone, spoiwo wapienne wymyte, co kwalifikuje je wyłącznie do wymiany. Zły stan wypraw tynkarskich odpowiada również brak systemu odprowadzania wody opadowej. Liczne ubytki tynków i elementów architektonicznych, wskazują na konieczność podjęcia prac konserwatorsko-budowlanych. Widoczne są liczne spękania ścian i elementów architektonicznych (pilastry, opaski okienne, gzymsy). Rosnące samosiejki drzew na koronie murów, rozsadzają swymi korzeniami fragmenty gzymsu wieńczącego. Szczególnie jest to widoczne od strony północnej, gdzie w wielu miejscach brakuje cegieł.

W partii przyziemia, ciosane kamienie narzutowe stanowiące fundament i podmurówkę, zostały wtórnie otynkowane zaprawą cementową o dużo mocniejszych właściwościach fizyko-chemicznych, powodujących destrukcję oryginalnej substancji zabytkowej. W wielu miejscach spoina uległa uszkodzeniu. Fundament nie posiada izolacji przeciwwilgociowej pionowej i poziomej, przez co wątki ceglane nad kamienną podmurówką, ulegają procesowi kapilarnego podciągania wilgoci z gruntu. Cegła uległa złuszczeniu, bądź całkowitemu zniszczeniu.

Przeprowadzone pomiary wilgotności ścian i stropu, wykazały wysoki stopień zawilgocenia, powyżej dopuszczalnej normy.

Drewniane elementy wyposażenia wnętrza budynku zachowane są w stanie szczątkowym i wymagają całkowitego odtworzenia. Dotyczy to schodów prowadzących na chór, balustrady empory, podłóg, oraz stolarki okiennej i drzwiowej.

Wystrój malarski ścian sali głównej zachowany fragmentarycznie. Czynniki atmosferyczne przyczyniły się do zatarcia dekoracji malarskiej w górnych partiach ścian. Oryginalna kolorystyka polichromii w wielu miejscach nie jest czytelna, a warstwa malarska została wypłukana. Zawilgocone tynki uległy procesowi destrukcji, widoczne są liczne zacieki, wykwity glonów i grzybów. Dekoracja malarska sufitu w każdej chwili może ulec zniszczeniu,

ze względu na katastrofalny stan stropu, grożący zawaleniem. Biegająca w partii przyziemia lamperia z marmoryzacją posiada liczne ubytki warstwy malarskiej, wypraw tynkarskich, oraz w wątkach ceglanych. Prawie całkowicie nieczytelne są dekoracje ścian pomieszczeń pomocniczych.

Za zły stan obiektu odpowiadają zaniedbania w zakresie profilaktyki. Brak kompleksowego remontu, oraz profesjonalnego użytkowania i spójnej opieki, doprowadziły do jego katastrofalnego stanu technicznego.

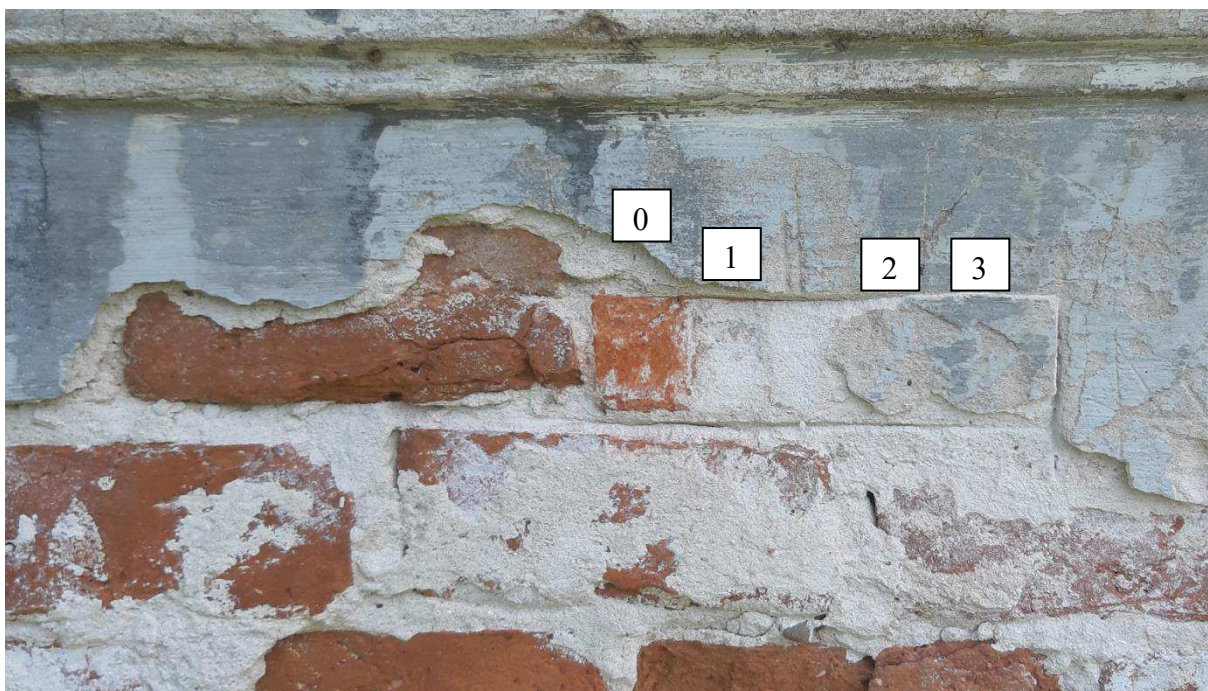
3. Badania stratygraficzne

Cel badań: Celem przeprowadzonych badań jest uzyskanie informacji dotyczących występujących materiałów, technologii, oraz oryginalnego opracowania kolorystycznego poszczególnych wypraw tynkarskich, elementów architektonicznych obiektu, oraz polichromii. Wykonano szereg odkrywek na poszczególnych elementach budynku i dokonano obserwacji okiem nieuzbrojonym. Kolejność powłok ustalono na podstawie analizy kilku odkrywek. Wyniki badań wizualnych okazały się niewystarczające, stąd pobrano próbki do analizy mikroskopowej, które zostały dołączone do niniejszego opracowania.

3.1. Elewacja zachodnia, miejsca wykonania odkrywek

3.1.1. Odkrywka nr 1. Blenda okienna, elewacja zachodnia.

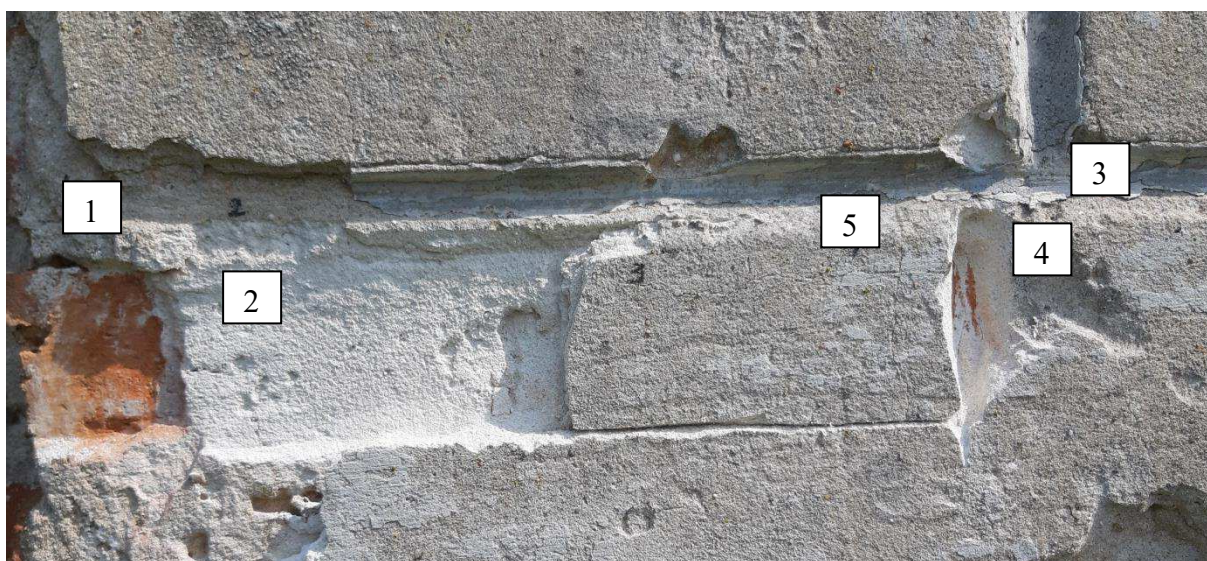

Obserwacje: warstwa tynku silnie odspojona, spękana, wypłukana przez wodę opadową. Widoczne fragmenty muru ceglanego z cegły pełnej, ceramicznej, murowanej na zaprawie wapiennej, bądź wapienno-cementowej. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze w kolorze białym. Tynk pokryty jest dwoma warstwami farby, które uległy daleko idącej destrukcji. Pierwsza warstwa jest w kolorze starej bieli, druga w kolorze szarym.

Wnioski: Ściany blend okiennych murowane z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, murowane na zaprawie wapiennej z wypełniaczem z piasku. Tynkowane zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska w kolorze starej bieli, zbliżonym do koloru z palety Keim Exklusiv nr 9298, nr 9339 lub z wzornika firmy Remmers Alt Weiß.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	biała
2	I		pierwotna warstwa malarska	stara biel
3	II	po 1945 r.	wtórna warstwa malarska	szara

3.1.2. Odkrywka nr 2. Pilaster, elewacja zachodnia

Obserwacje: warstwa boniowania w partiach pilastrów silnie odspojona, spękana, wypłukana przez wodę opadową. Widoczne fragmenty muru ceglanego z cegły pełnej, ceramicznej, murowanej na zaprawie wapiennej, bądź wapienno-cementowej. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze w kolorze białym. Tynk pokryty jest trzema warstwami farby, które uległy daleko idącej destrukcji. Pierwsza warstwa jest w kolorze starej bieli, druga w kolorze szarym, a trzecia o kilka tonów jaśniejsza od poprzedniej.

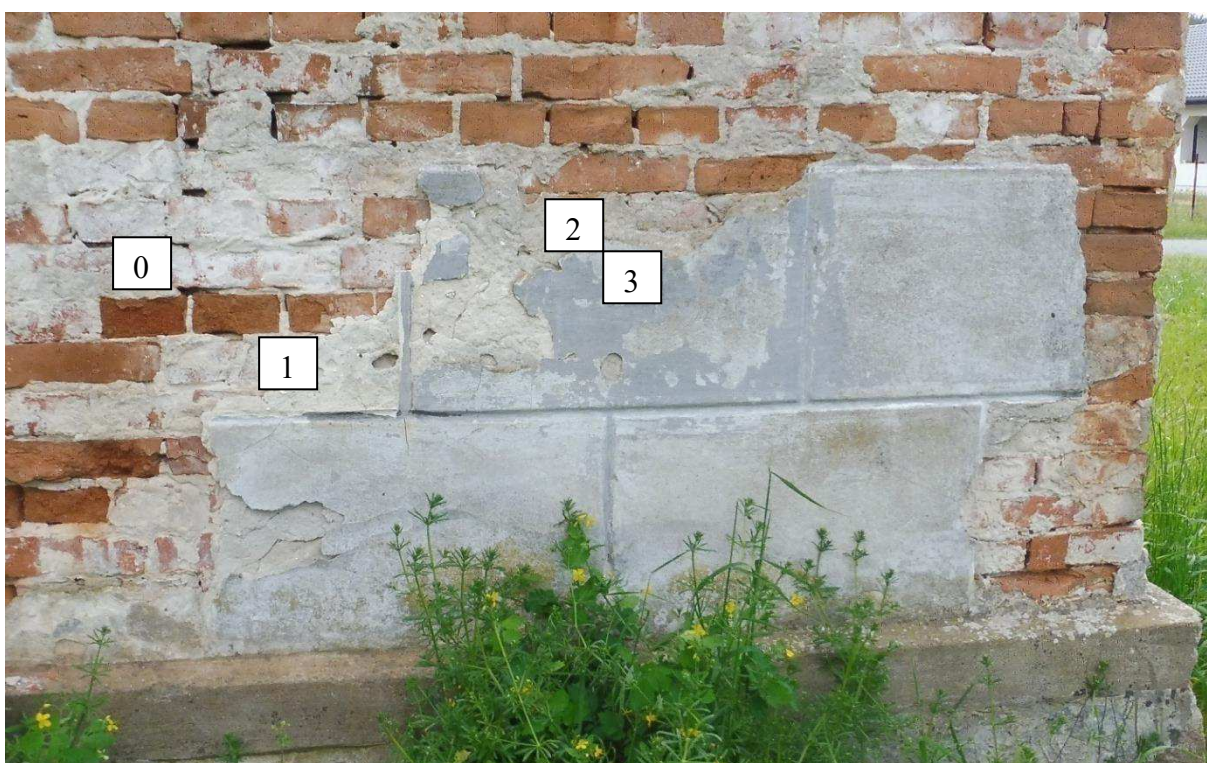
Wnioski: Ściany pilastrów murowane z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, murowane na zaprawie wapiennej z wypełniaczem z piasku. Tynkowane zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska w kolorze starej bieli, zbliżonym do koloru z palety Keim Exklusiv nr 9298, nr 9339 lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Alt Weiß.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	biała
2	I		pierwotna warstwa malarska	stara biel
3	II	po 1945 r.	wtórna warstwa malarska	ciemnoszara
4	II			szara

3.2. Elewacja północna, miejsce wykonania odkrywek

3.2.1 Odkrywka nr 1, fragment tynku ściany, elewacja północna

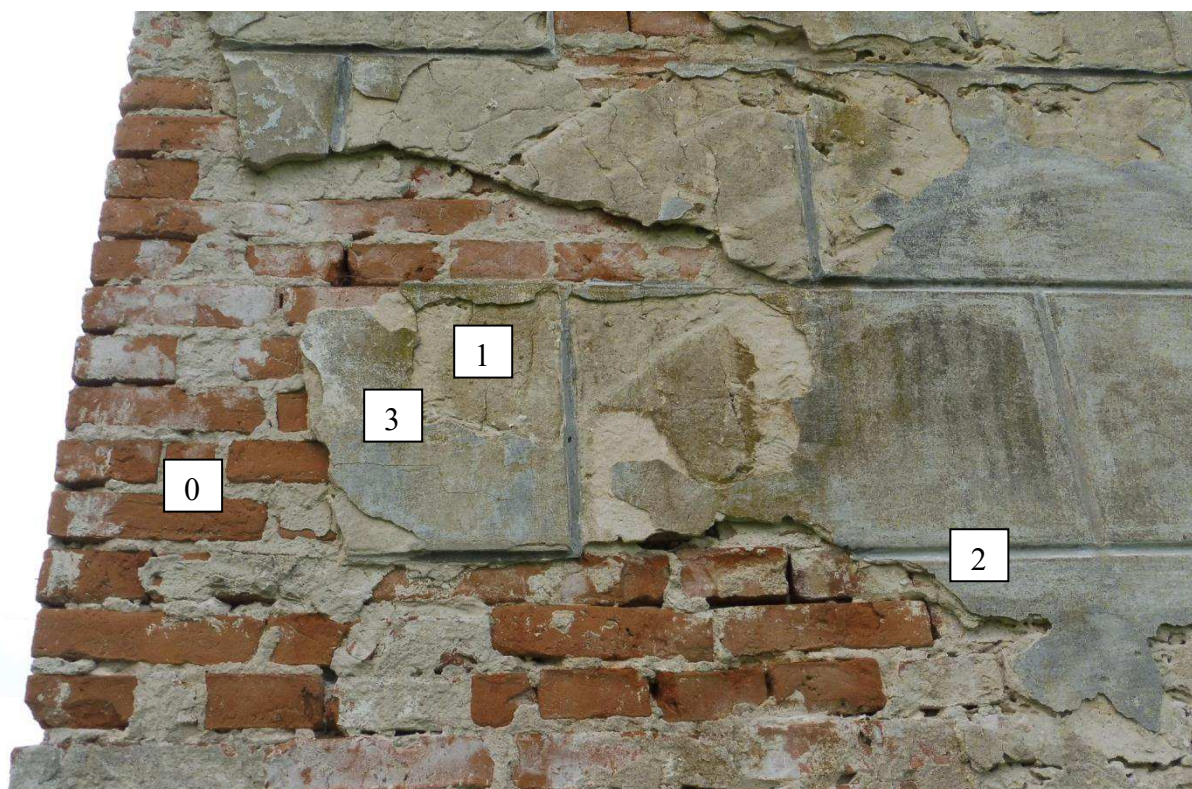

Obserwacje: warstwa boniowania podobnie jak na elewacji zachodniej silnie odspojona, spękana, wypłukana przez wodę opadową. Widoczne fragmenty muru ceglanego z cegły pełnej, ceramicznej, murowanej na zaprawie wapiennej, bądź wapienno-cementowej. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze w kolorze białym. Tynk pokryty jest dwiema warstwami farby, które uległy daleko idącej destrukcji. Pierwsza warstwa jest w kolorze starej bieli a druga w kolorze szarym.

Wnioski: Ściany elewacji północnej, murowane z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, spoinowane zaprawą wapienną z wypełniaczem z piasku. Tynkowane zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska w kolorze starej bieli, zbliżonym do koloru z palety Keim Exklusiv nr 9298, nr 9339 lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Alt Weiß.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	biała
2	I		pierwotna warstwa malarska	stara biel
3	II	po 1945 r.	wtórna warstwa malarska	szara

3.2.2. Odkrywka nr 2, fragment wypraw tynkarskich, elewacja północna

Obserwacje: warstwa boniowania w narożniku wschodnim elewacji, podobnie jak w narożniku zachodnim, silnie odspojona, spękana, wypłukana przez wodę opadową. Powierzchnia tynków porażona grzybami, widoczne wykwyty na fragmentach tynku. Mur ceglany wymurowany z cegły pełnej, ceramicznej na zaprawie wapiennej, bądź wapienno-cementowej. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze w kolorze białym. Tynk pokryty jest dwiema warstwami farby, które uległy daleko idącej destrukcji. Pierwsza warstwa jest w kolorze starej bieli a druga w kolorze szarym.

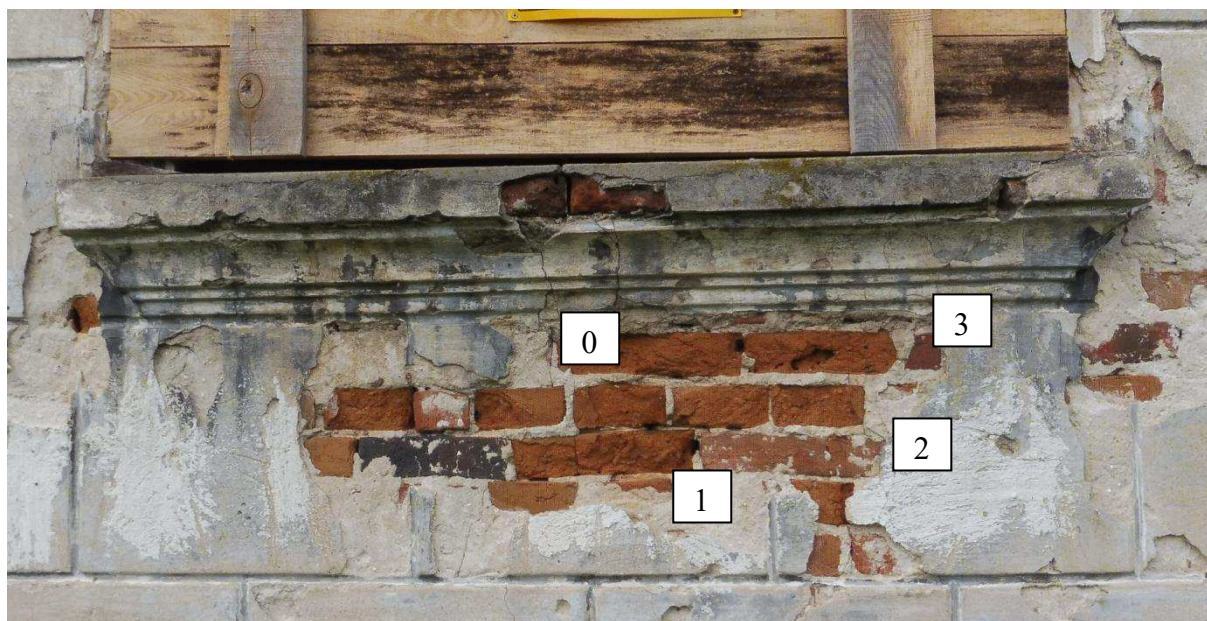
Wnioski: Ściany elewacji północnej, murowane z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, spoinowane zaprawą wapienną z wypełniaczem z piasku. Tynkowane zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska w kolorze starej bieli, zbliżonym do koloru z palety Keim Exclusiv nr 9298, nr 9339 lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Alt Weiß.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	biała
2	I		pierwotna warstwa malarska	stara biel
3	II	po 1945 r.	wtórna warstwa malarska	szara

3.3 Elewacja wschodnia, miejsce wykonania odkrywki

3.3.1. Odkrywka nr 1, fragment tynku ściany, elewacja wschodnia

Obserwacje: warstwa boniowania podobnie jak na pozostałych elewacjach, silnie odspojona, spękana, wypłukana przez wodę opadową. Widoczne fragmenty muru ceglanoego z cegły pełnej, ceramicznej, murowanej na zaprawie wapiennej, bądź wapienno-cementowej. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze w kolorze białym. Tynk pokryty jest dwiema warstwami farby, które uległy daleko idącej destrukcji. Warstwy wypraw mineralnych pokryte miejscami czarnym nagarem. Pierwsza warstwa jest w kolorze starej bieli a druga w kolorze szarym.

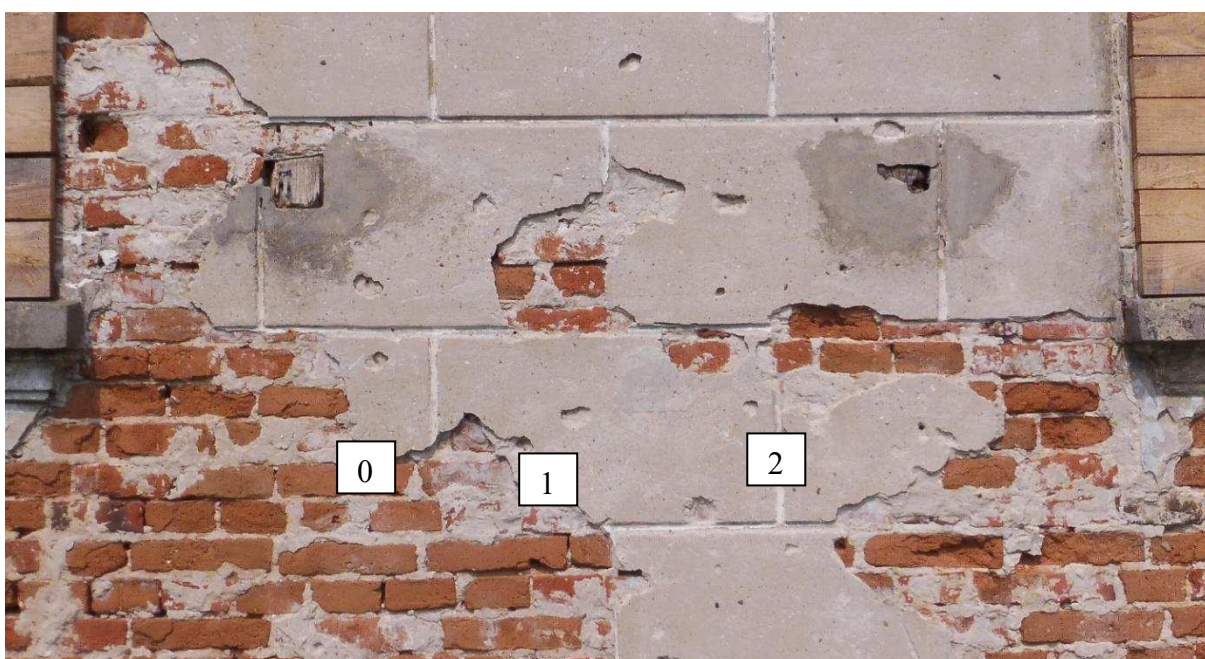
Wnioski: Ściany elewacji wschodniej, murowane z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, spoinowane zaprawą wapienną z wypełniaczem z piasku. Tynkowane zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska w kolorze starej bieli, zbliżonym do koloru z palety Keim Exclusiv nr 9298, nr 9339 lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Alt Weiß.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	biała
2	I		pierwotna warstwa malarska	stara biel
3	II	po 1945 r.	wtórna warstwa malarska	szara

3.4. Elewacja południowa, miejsce wykonania odkrywki

3.4.1. Odkrywka nr 1, fragment wypraw tynkarskich, elewacja południowa

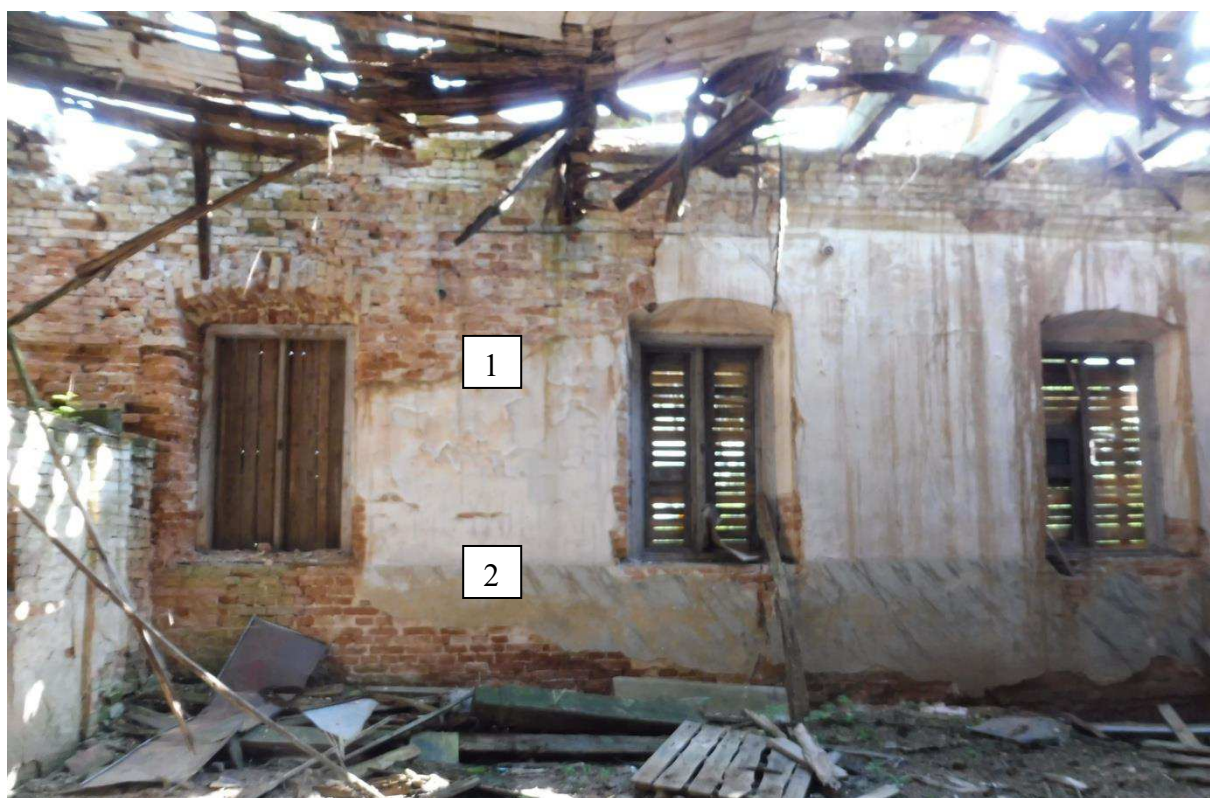

Obserwacje: warstwa boniowania podobnie jak na pozostałych elewacjach, silnie odspojona, spękana, wypłukana przez wodę opadową. Widoczne fragmenty muru ceglanego z cegły pełnej, ceramicznej, murowanej na zaprawie wapiennej, bądź wapienno-cementowej. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze jest w kolorze białym. Tynk pokryty jest jedną warstwą farby, która uległa daleko idącej destrukcji i widoczna jest wyłącznie w wycięciach boniowania. Oryginalna powłoka malarska jest w kolorze starej bieli.

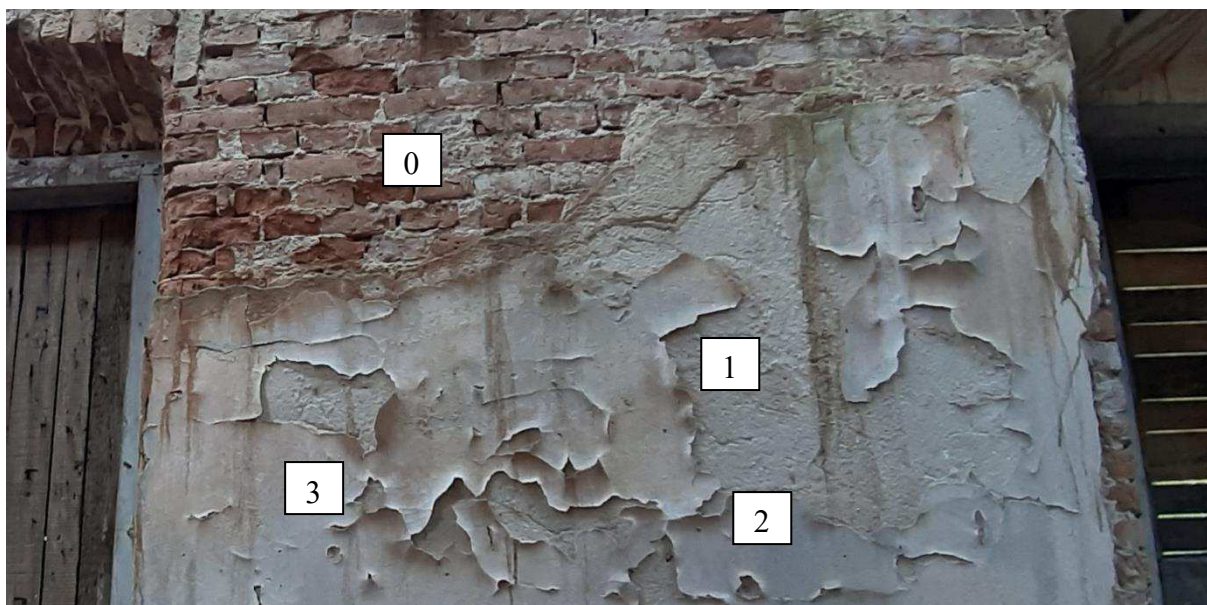
Wnioski: Ściany elewacji południowej, murowane z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, spoinowane zaprawą wapienną z wypełniaczem z piasku. Tynkowane zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Powłoka malarska w kolorze starej bieli, zbliżonym do koloru z palety Keim Exklusiv nr 9298, nr 9339 lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Alt Weiß.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	biała
2	I		pierwotna warstwa malarska	stara biel

3.5. Wnętrze zboru mennonickiego, sala modlitewna, fragment ściany północnej, miejsce wykonania odkrywek.

3.5.1. Odkrywka nr 1, fragment wypraw tynkarskich ściana północna.

Obserwacje: warstwy wypraw tynkarskich, silnie odspojone, spękań, wypłukane przez wodę opadową. Widoczne fragmenty muru ceglanego z cegły pełnej, ceramicznej, murowanej na zaprawie wapiennej, bądź wapienno-cementowej. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze w kolorze kremowym. Tynk pokryty jest dwiema warstwami farby, które uległy zniszczeniu i wypłukaniu pigmentu. Pierwszą warstwę wymalowano prawdopodobnie farbą wapienną w kolorze jasnoblękitnym. Druga powłoka malarska wymalowana farbą klejową w kolorze różowym.

Wnioski: Ściana wschodnia, murowana z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, spoinowana zaprawą wapienną z wypełniaczem z piasku. Tynkowana zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska w kolorze błękitnym, zbliżonym do koloru z palety Keim Exklusiv nr 9490, lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Dunkelblau 21-4.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	kremowa
2	I		pierwotna warstwa malarska	jasnoblękitna
3	II	ok. 1924	wtórna warstwa malarska	jasnoróżowa

3.5.2. Odkrywka nr 2, fragment lamperii z marmoryzacją, ściana północna

Obserwacje: Warstwa tynku oraz warstwy malarskie pasa lamperii silnie odspojone, spękanе, w wielu miejscach wypłukane wodę opadową. Widoczne fragmenty muru ceglanoгo z cegły pełnej, ceramicznej, murowanej na zaprawie wapiennej, bądź wapienno-cementowej. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze w kolorze kremowym. Tynk pokryty jest dwiema warstwami farby, które uległy zniszczeniu i wypłukaniu pigmentu. Pierwszą warstwę wymalowano prawdopodobnie farbą wapienną w kolorze ugru. Druga powłoka malarska imitująca marmur wymalowana farbą o spoiwie olejnym w kolorach szarym, zielonym i czarnym.

Wnioski: Ściana wschodnia, murowana z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, spoinowana zaprawą wapienną z wypełniaczem z piasku. Tynkowana zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska w kolorze ciemnego ugru, zbliżonym do koloru z palety Keim Exclusiv nr 9090, lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Ocker 03-3.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	kremowa
2	I		pierwotna warstwa malarska	ciemny ugrier
3	II	ok. 1924	wtórna warstwa malarska	szara, zielona, czarna

3.6. Wnętrze zboru mennonickiego, sala modlitewna, fragment ścianki działowej od strony zachodniej, miejsce wykonania odkrywki.

3.6.1. Odkrywka nr 1. Fragment bazy kapiteła z dekoracją malarską, ścianka działowa od strony zachodniej.

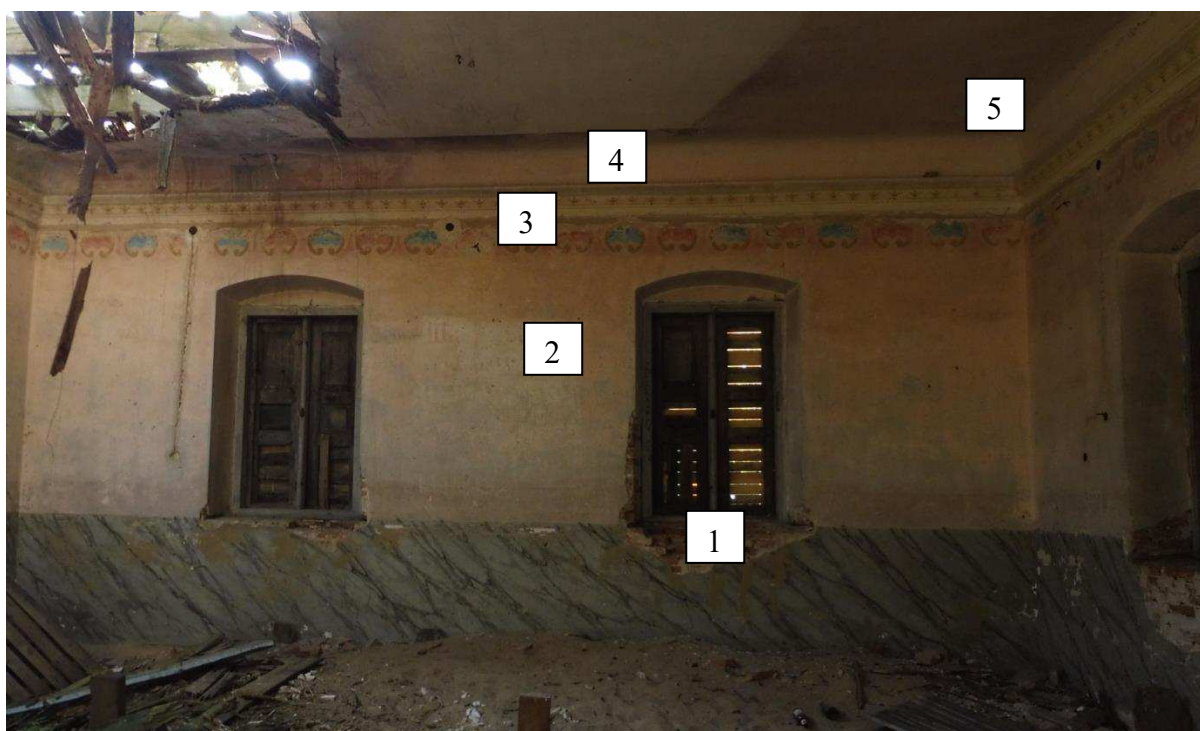

Obserwacje: Warstwa tynku pilastra oraz dekoracja malarska silnie odspojone, spękanie, w wielu miejscach wypłukane wodę opadową. Widoczne fragmenty muru ceglanego z cegły pełnej, ceramicznej, murowanej na zaprawie wapiennej, bądź wapienno-cementowej. Wierzchnia warstwa cegieł zmurszała. Tynk leżący bezpośrednio na murze jest w kolorze kremowym, pokryty jest dwiema warstwami farby. Pierwszą warstwę wymalowano prawdopodobnie farbą wapienną w kolorze ugru. Druga powłoka malarska imitująca marmur wymalowana farbą o spoiwie olejnym w kolorach szarym, zielonym i czarnym.

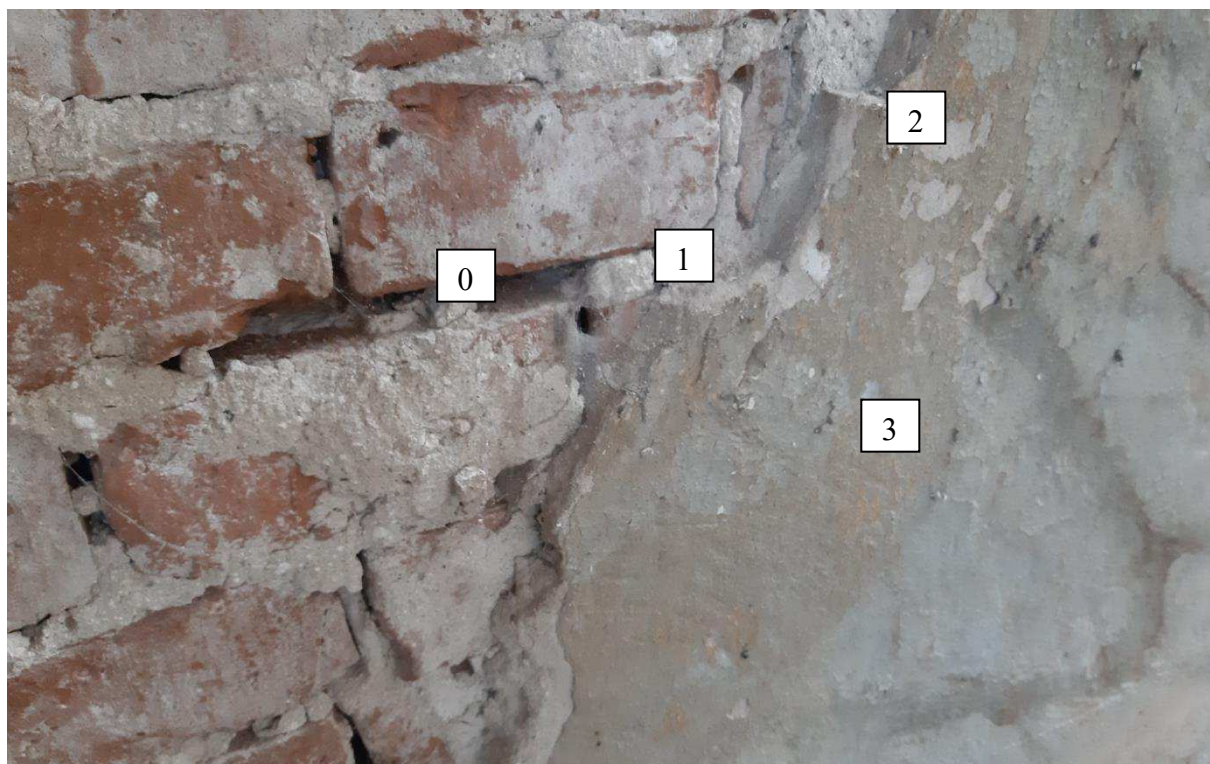
Wnioski: Pilastry ścianki działowe od strony zachodniej, murowane analogicznie do ściany z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, spoinowanej zaprawą wapienną z wypełniaczem z piasku. Pilastry i ścianka tynkowane zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska w kolorze ciemnego ugru, zbliżonym do koloru z palety Keim Exclusiv nr 9090, lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Ocker 03-3.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	kremowa
2	I		pierwotna warstwa malarska	ciemny ugrier
3	II	ok. 1924	wtórna warstwa malarska	szara, zielona, czarna

3.7. Wnętrze zboru mennonickiego, sala modlitewna, fragment ściany wschodniej, miejsce wykonania odkrywek.

3.7.1. Odkrywka nr 1, fragment lamperii z marmoryzacją, ściana wschodnia.

Obserwacje: Warstwa tynku oraz warstwy malarskie pasa lamperii silnie odspojone, spękań, w wielu miejscach wypłukane wodą opadową. Widoczne fragmenty muru ceglanego z cegły pełnej, ceramicznej, murowanej na zaprawie wapiennej, bądź wapienno-cementowej. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze w kolorze kremowym. Tynk pokryty jest dwiema warstwami farby, które uległy zniszczeniu i wypłukaniu pigmentu. Pierwszą warstwę wymalowano prawdopodobnie farbą wapienną w kolorze ugru. Druga powłoka malarska imitująca marmur wymalowana farbą o spoiwie olejnym w kolorach szarym, zielonym i czarnym.

Wnioski: Ściana wschodnia, murowana z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, spoinowana zaprawą wapienną z wypełniaczem z piasku. Tynkowana zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska w kolorze ciemnego ugru, zbliżonym do koloru z palety Keim Exclusiv nr 9090, lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Ocker 03-3.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	kremowa
2	I		pierwotna warstwa malarska	ciemny ugru
3	II	ok. 1924	wtórna warstwa malarska	szara, zielona, czarna

3.7.2. Odkrywka nr 2, napis na ścianie w strefie międzyokiennej, ściana wschodnia.

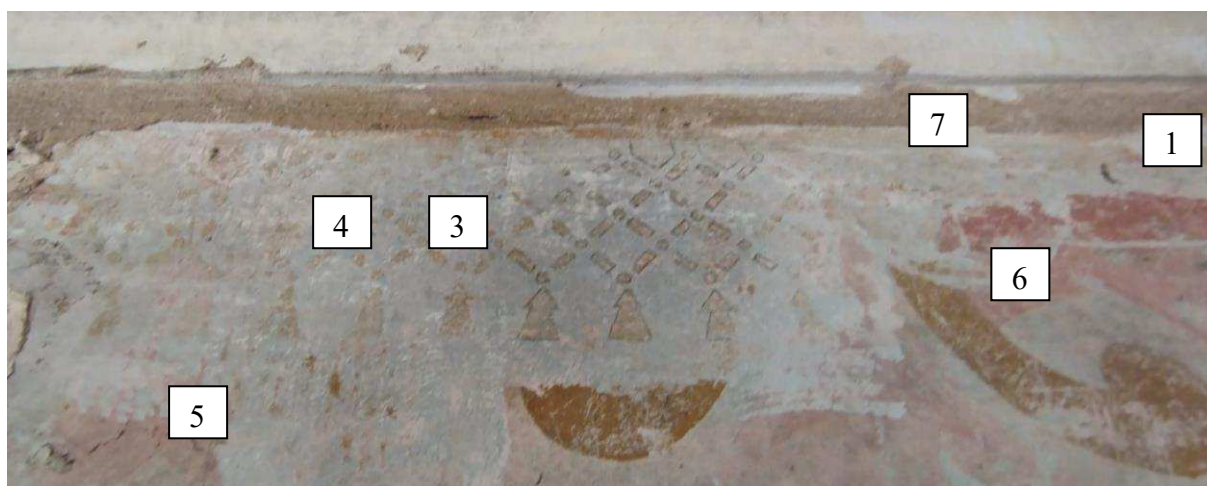
Obserwacje: warstwy wypraw tynkarskich, silnie odspojone, spękanе, wypłukane przez wodę opadową. Widoczne fragmenty muru ceglanego z cegły pełnej, ceramicznej, murowanej na zaprawie wapiennej, bądź wapienno-cementowej. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze w kolorze kremowym. Tynk pokryty jest dwiema warstwami farby, które uległy zniszczeniu i wypłukaniu pigmentu. Pierwszą warstwę wymalowano prawdopodobnie farbą wapienną w kolorze jasnobłękitnym. Druga powłoka malarska wymalowana farbą klejową w kolorze różowym. W pasie międzyokiennym widoczny jest napis w języku niemieckim: "Wir predigen Christum", namalowany prawdopodobnie farbą wapienną w kolorze różowym.

Wnioski: Ściana wschodnia, murowana z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, spoinowana zaprawą wapienną z wypełniaczem z piasku. Tynkowana zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska w kolorze błękitnym, zbliżonym do koloru z palety Keim Exklusiv nr 9490, lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Dunkelblau 21-4, na

którym namalowano napis w kolorze różowym, zbliżonym do koloru z palety Keim Exclusiv nr 9166, lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Engischrot, nr 06-4, bądź ton 06-5.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	kremowa
2	I		pierwotna warstwa malarska ściany	jasnobłękitna
3	I		napis	różowa
4	II	ok. 1924	wtórna warstwa malarska ściany	jasnoróżowa

3.7.3. Odkrywka nr 3. Fragment odkrytej pierwotnej polichromii pod gzymsem na ścianie wschodniej

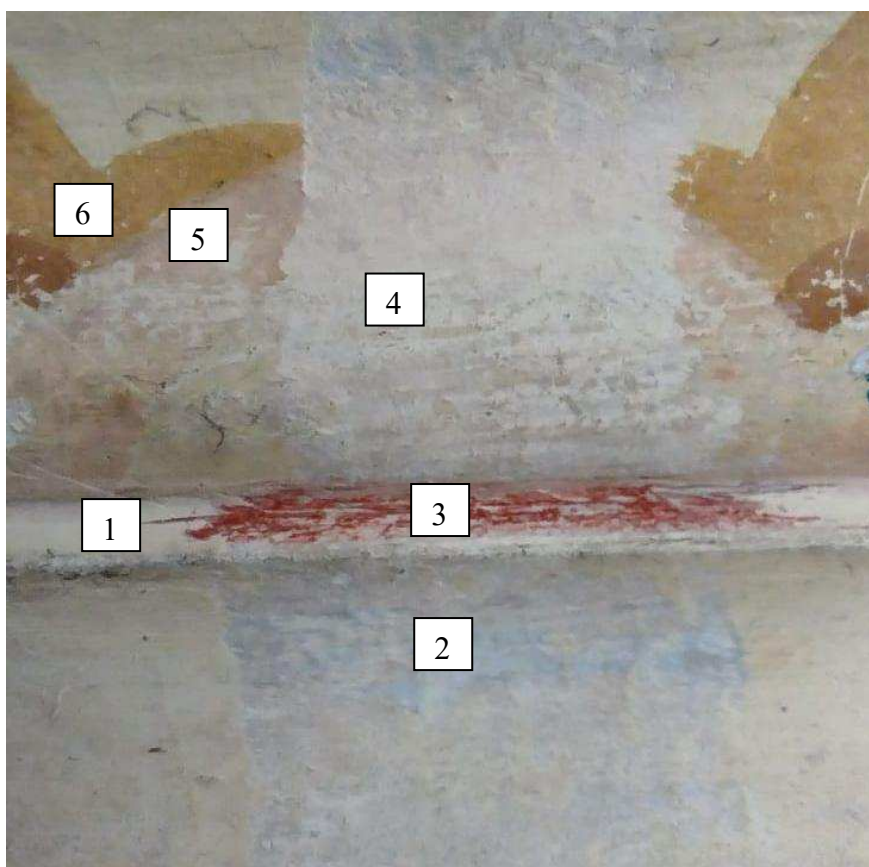
Obserwacje: warstwy malarskie silnie odspojone, podłoże spękanе. Wzdłuż ściany, pod gzymsem polichromie uszkodzone zostały wtórnymi reperacjami z zaprawy cementowo-wapiennej, przykrywającymi instalację elektryczną. Polichromie wypłukane przez wodę opadową. Widoczne fragmenty muru ceglanego z cegły pełnej, ceramicznej, murowanej na zaprawie wapiennej, bądź wapienno-cementowej. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze w kolorze kremowym. Tynk pokryty jest dwiema warstwami polichromii. Pierwszą warstwę stanowi pas z geometrycznym ornamentem w kolorze ugru na błękitnym tle. Druga powłoka malarska nałożona na pobiałę wapienną z powtarzającym się wzorem stylizowanych plaket i lilijek. Wtórna warstwa malarska utrzymana w tonacji ugru, odcieni różu i błękitu na jasnoróżowym tle.

Wnioski: Ściana wschodnia, murowana z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, spoinowana zaprawą wapienną z wypełniaczem z piasku. Tynkowana zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska w kolorze błękitnym, zbliżonym do koloru z palety Keim Exclusiv nr 9490, lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Dunkelblau 21-4, na

którym namalowano powtarzający się pas z wzorem geometrycznym w kolorze ugru zbliżonym do koloru z palety Keim Exclusiv nr 9090, lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Ocker nr 03-3.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	kremowa
2	I		pierwotna warstwa malarska ściany	jasnobłękitna
3	I		ornament geometryczny	ugier
4	II	ok. 1924	wtórna warstwa malarska ściany	jasnoróżowa
5			warstwa pobiału	biała
6			wtórna polichromia z wzorem plakiet i lilijek	ugier, róż, błękit
7	III	po 1945r.	wtórne reperacje z zaprawy cementowo-wapiennej	szara

3.7. 4. Odkrywka nr 4. Fragment wtórnej dekoracji malarskiej na gzymsie, ściana wschodnia

Obserwacje: warstwy malarskie gzymsu odspojone, podłoże spękane. Polichromie wypłukane przez wodę opadową. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze w kolorze kremowym. Tynk pokryty jest dwiema warstwami polichromii. Pierwszą warstwę stanowi jasnobłękitne wymalowanie na gładko z czerwoną lamówką. Druga powłoka malarska nałożona na pobiałę wapienną z powtarzającym się motywem floralnym. Wtórna warstwa malarska utrzymana w tonacji ugru, brązu i błękitu na jasnoróżowym tle.

Wnioski: Ściana wschodnia, murowana z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, spoinowana zaprawą wapienną z wypełniaczem z piasku. Tynkowana zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska gzymsu w kolorze błękitnym, zbliżonym do koloru z palety Keim Exklusiv nr 9490, lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Dunkelblau 21-4. Czerwona lamówka w kolorze zbliżonym do palety farb RAL CLASSIC, Korallenrot nr 3016. Pas z powtarzającym się wzorem floralnym w kolorze ugru zbliżonym do koloru z palety Keim Exklusiv nr 9090, lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Ocker nr 03-3.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	kremowa
2	I		pierwotna warstwa malarska ściany	jasnobłękitna
3	I		lamówka	czerwona
4	II	ok. 1924	warstwa pobiału	biała
5			warstwa pobiału wtórna warstwa malarska ściany	jasnoróżowa
6			wtórna polichromia z motywem floralnym	ugier, róż, błękit

3.7.4. Odkrywka nr 4, zachowana szczątkowo polichromia fasety z motywem geometrycznym, ściana wschodnia

Obserwacje: Polichromie fasety wypłukane przez wodę opadową. Geometryczny wzór nieczytelny, widoczny jedynie zarys konturów. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze w kolorze kremowym. Tynk pokryty jest dwiema warstwami polichromii. Pierwsza warstwa pomalowana w jasnobłękitnym kolorze. Druga powłoka malarska nałożona na pobiałę wapienną z powtarzającym się motywem geometrycznym. Wtórna warstwa malarska utrzymana w tonacji złamanej czerwieni na jasnoróżowym tle

Wnioski: Ściana wschodnia, murowana z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, spoinowana zaprawą wapienną z wypełniaczem z piasku. Tynkowana zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska gzymsu w kolorze błękitnym, zbliżonym do koloru z palety Keim Exklusiv nr 9490, lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Dunkelblau 21-4. Wzór geometryczny zajmujący płaszczyznę fasety w kolorze Englischrot 06-5 z wzornika firmy Remmers, na jasnoróżowym tle w kolorze zbliżonym do koloru z palety Keim Exklusiv nr 9154, lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Bolusrot nr 05-6.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	kremowa
2	I		pierwotna warstwa malarska ściany	jasnobłękitna
3	II	ok. 1924	warstwa pobiały	biała
4			wtórna warstwa malarska ściany	jasnoróżowa
5			wtórna polichromia z motywem geometrycznym	różowa

3.7.5. Odkrywka nr 5, fragment zachowanej pierwotnej dekoracji malarskiej sufitu, narożnik wschodnio-południowy.

Obserwacje: warstwy malarskie sufitu odspojone, podłoże spękanе. Polichromie wypłukane przez wodę opadową. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze w kolorze kremowym. Tynk pokryty jest dwiema warstwami polichromii. Tło pierwszej warstwy wymalowane w kolorze jasnobłękitnym. Krawędź sufitu z faseta zaakcentowana lamówką w kolorze ugru z jasnobłękitnym motywem wstęgi. W narożniku namalowany prawdopodobnie dzban z kwiatami. Druga powłoka malarska nałożona na pobiałę wapienną z motywem bordiury. Ornament oddzielający sufit od fasety w kolorze ciemnoróżowym na jasnoróżowym tle, zaakcentowany w narożniku błękitnym ornamentem floralnym.

Wnioski: Sufit tynkowany zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska sufitu w kolorze błękitnym, zbliżonym do koloru z palety Keim Exclusiv nr 9490, lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Dunkelblau 21-4. Ugrowa lamówka oddzielająca sufit od fasety w kolorze Ocker 03-3 z wzornika firmy Remmers, bądź Keim Exclusiv nr 9090, wstęga w kolorze błękitnym Blau 20-1 z wzornika firmy Remmers.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	strop drewniany	brązowa
1	I		sufit z pierwotną zaprawą mineralną	kremowa
2	I		pierwotna warstwa malarska ściany	jasnobłękitna
3	I		pierwotna dekoracja malarska	błękitna, różowa, brązowa
4	II	ok. 1924	warstwa pobiał	biała
5			wtórna warstwa malarska ściany	jasnoróżowa
6			wtórna polichromia z bordiurą i ornamentem roślinnym	ciemnoróżowa, błękitna

3.7.5/1 Odkrywka nr 5, fragment zachowanej pierwotnej dekoracji malarskiej sufitu zaznaczony konturem, narożnik wschodnio-południowy.

3.7.5/2 Odkrywka nr 5, fragment zachowanej pierwotnej dekoracji malarskiej sufitu, narożnik wschodnio-południowy.

3.7.6. Odkrywka nr 6, fragment zachowanej pierwotnej polichromii na ścianie południowej

Obserwacje: Warstwa tynku oraz warstwa malarska bordiury w wielu miejscach wypłukane przez wodę opadową, o słabo czytelnym rysunku. Widoczne fragmenty muru ceglanego z cegły pełnej, ceramicznej, murowanej na zaprawie wapiennej, bądź wapienno-cementowej. Warstwa tynku leżąca bezpośrednio na murze w kolorze kremowym. Tynk pokryty jest dwiema warstwami farby, które uległy zniszczeniu i wypłukaniu pigmentu. Pierwszą warstwę wymalowano prawdopodobnie farbą wapienną w kolorze jasnobłękitnym. Na niej znajduje się bordiura z motywem geometrycznym w kolorze błękitnym i czerwonym. Druga wtórna powłoka malarska w kolorze różowym.

Wnioski: Ściana południowa, murowana z cegły ceramicznej, pełnej wypalanej z czerwonej gliny, spoinowana zaprawą wapienną z wypełniaczem z piasku. Tynkowana zaprawą mineralną wapienno-piaskową. Najstarsza powłoka malarska w kolorze błękitnym, zbliżonym do koloru z palety Keim Exklusiv nr 9490, lub z wzornika firmy Remmers w kolorze Dunkelblau 21-4, na którym namalowano bordiurę w kolorze czerwonym zbliżonym do koloru z wzornika firmy Remmers, Englischrot 06-2, bądź Keim Exklusiv nr 9164, niebieski pasek w kolorze Blau nr 20-0 z wzornika firmy Remmers.

nr warstwy	faza chronologiczna	datowanie	charakterystyka warstwy	barwa
0	I	ok. 1864	mur ceglany	czerwona
1	I		pierwotna zaprawa mineralna	kremowa
2	I		pierwotna warstwa malarska	jasnobłękitna
3	I		bordiura	błękitna, czerwona
4	II	ok. 1924	warstwa pobiałą	biała
5	II		wtórna warstwa malarska	jasnoróżowa

4. Założenia konserwatorskie

Celem prac konserwatorskich jest zatrzymanie procesu niszczenia historycznego budynku, oraz przywróceniu walorów estetycznych obiektu. Wszystkie proponowane przez program prac konserwatorskich, materiały muszą być dobierane w taki sposób by ich właściwości fizykochemiczne odpowiednio współpracowały z substancją zabytku. Ponadto należy uwzględnić pozostałe elementy budynku, które mają wpływ na wygląd estetyczny poszczególnych elewacji: stolarka okienna i drzwiowa, obróbki blacharskie, pokrycie dachowe.

5. Program prac konserwatorskich

Przed przystąpieniem do prac konserwatorskich należy zabezpieczyć obiekt pod względem konstrukcyjnym z zachowaniem maksimum ostrożności wynikających z przepisów bezpieczeństwa higieny pracy. Ze względu na zabytkowy charakter obiektu, wszelkie prace należy prowadzić zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi.

Konstrukcja dachu oraz pokrycie dachowe są bardzo w złym stanie, stąd proponuje się ich rekonstrukcję. Demontaż poszczególnych elementów konstrukcyjnych należy wykonać po zabezpieczeniu budynku przed zalaniem w trakcie deszczu. Konstrukcja stropu powinna być wzmocniona stemplami budowlanymi w celu przeprowadzenia dalszych odkrywek stratygraficznych na suficie. Wszelkie decyzje w sprawie konserwacji i rekonstrukcji polichromii, powinny być ustalane w trakcie komisji konserwatorskich.

Elewacje zewnętrzne

- odtworzenie oryginalnego charakteru cokołu, z widocznymi ciosanymi kamieniami narzutowymi; W pierwszej kolejności należy skuć wtórne tynki, oraz spoiny na głębokość 2 cm. Następnie proponuje się spoinowanie bezcementową zaprawą FM ZF (Fugenmörtel) firmy Remmers. Rolkę ceglana w górnej partii podmurówki, należy oczyścić z wtórnych powłok mineralnych i otynkować zaprawą wapienno-cementową ze spadkiem na odsadźce podmurówki o nachyleniu 2-3%.
- Skucie wszystkich tynków, które charakteryzują się dezintegracją z podłożem oraz wtórnych cementowych zapraw.

- dezynfekcja ścian zaatakowanych przez glony i mchy; usunięcie porastających obiekt mikroorganizmów preparatem biobójczym na podłożu mineralnym np. KEIM Algicid Plus, Alkutex BFA-Entferner. Aby zapobiec kolejnemu wzrostowi mikroorganizmów, należy dodawać wspomniane środki do wody zarobowej zapraw.
- wzmocnienie wątków ceglanych preparatem KSE 300 firmy Remmers. Środek oparty na estrach kwasu krzemowego, zapewnia zachowanie kapilarności i przepuszczalności pary wodnej. Środek należy nakładać pędzlem, do całkowitego wysycenia powierzchni cegieł. uzupełnienie ubytków w wątkach ceglanych; po wzmocnieniu należy uzupełnić odsłonięte wązki ceglane mineralną zaprawą do reprofilacji cegły o odpowiednio dobranym zabarwieniu i uziarnieniu np. Restauriermörtel RM. W miejsce zniszczonych bądź zasolonych cegieł, wmurować zdrowe, zgodnie z normami budowlanymi.
- uzupełnienie spękań w strukturze murów mineralnymi zaprawami; spękania należy rozciąć na głębokość 0, 15 m., następnie zagruntować rozcięcia spękań preparatem na bazie żywic poliakrylowych np. StoPrim Grundex, rozcieńczonym z płynem StoFluid AF. Uzupełnić elastyczną zaprawą Sto RissFuller Fein. Podobne rozwiązanie proponują firmy Remmers i Sopro.
- naprawa rys za pomocą systemu Spiralanker Remmers: w pierwszej kolejności należy usunąć zaprawę z poziomych spoin po obu stronach pęknięcia na głębokość ok. 6 cm. Następnie oczyścić spoiny z luźnych części i zwilżyć by zwiększyć przyczepność pierwszej warstwy zaprawy Remmers Spiralankermörtel. Zaprawę wciskać za pomocą pistoletu. W kolejnym etapie należy wcisnąć w zaprawę kotwę spiralną Remmers Spiralanker i nałożyć drugą warstwę zaprawy Remmers Spiralankermörtel. Rysę w murze wypełnić do zrównania z siecią spoin materiałem Bohrlochsuspension. Ubytki w ceglach uzupełnić zaprawą Remmers Restauriermörtel, a otwarte spoiny odpowiednio dopasowaną kolorystycznie zaprawą spoinową Remmers Fugenmörtel.
- zszywanie spękania ścian kotwami; ścianie szczytu elewacji zachodniej, widoczne jest głębokie pionowe spękanie. W poziomych warstwach wątków ceglanych należy wywiercić szczeliny w wymaganych odstępach i na określoną głębokość. Następnie wyczyścić szczeliny odkurzaczem i spryskać wodą. Do końca szczeliny wprowadzić zaprawę HeliBond o grubości 10 mm. W celu uzyskania równej otuliny, należy wepchnąć w zaprawę pręt HeliBar. Wprowadzić następną warstwę zaprawy cementowej, wygładzić powstałą spoinę, zostawiając 10 mm na warstwę wyrównawczą.
- замуrowanie wtórnych otworów wejściowych od strony południowej z użyciem zdrowych cegieł spełniających wszelkie normy budowlane, oraz przywrócenie wejścia głównego od strony zachodniej.
- odtworzenie wypraw tynkarskich z dekoracyjnym opracowaniem w formie boniowania: zaleca się zastosowanie systemu tynku renowacyjnego Remmers SP (Sanierputz). Trwale hydrofobowy, otwarty na dyfuzję pary wodnej tynk SP Top white (Sanierputz altweiß), pozwala murom wysychać, powstrzymuje jednak sole, nie dopuszczając do powstawania wykwitów.
- rekonstrukcja elementów i detali architektonicznych; gzymsy, opaski okienne, parapety, należy odtworzyć wykonując je metodą ciągnioną, z wózka w zaprawie mineralnej, bądź zdjęć formę z profili ciągnionych, zachowanych na elewacji. W przypadku

wykonywania profili na obiekcie, należy w pierwszym etapie zastosować szybkowiązącą, gruboziarnistą zaprawę do ciągnięcia rdzeni sztukatorskich Stucco GZ (Grobzugmörtel) firmy Remmers. Po wyschnięciu profili, nałożyć drugą warstwę szybkowiążącej zaprawy wykończeniowej Stucco FZ (Feinzugmörtel). Do elementów prefabrykowanych w warsztacie, proponuje się szybkowiązącą zaprawę sztukatorską Stucco GF (Stuckmörtel GF). Zabrania się zastosowania profili styropianowych.

- montaż zrekonstruowanych elementów architektonicznych; elementy należy wkleić we wcześniej przygotowane gniazda za pomocą żywicy epoksydowych lub poliestrowych, odpornych na działanie czynników atmosferycznych. Proponuje się zastosowanie żelowego kleju konstrukcyjnego Akepox, bądź żywicy epoksydowej Epidian 5 z utwardzaczem Z-1 (trójetylenoczteroamina). Niektóre elementy, jak gzyms wieńczący, należy zakotwić za pomocą kotew mechanicznych, odpornych na działanie czynników atmosferycznych. Powstałe spoiny między elementem sztukatorskim a tynkiem należy wypełnić zaprawami renowacyjnymi: Historic Spritzbewurf, Historic Unterputz, Feinzugmörtel, Stuckmörtel GF RZ.
- obróbki blacharskie; zamontowanie nowych rynien i rur spustowych wykonanych z blach miedzianych.
- zagruntowanie wyschniętej i wysezonowanej powierzchni zapraw; proponowane pomalowanie elewacji gruntem Silikat Grundierung D, lub KEIM Fixativ, Special-Fixativ.
- pomalowanie zagruntowanej powierzchni zapraw; proponowane farby silikatowe o właściwościach hydrofobowych; farba użyta do malowania, powinna charakteryzować się dużą dyfuzyjnością i dobrym wiązaniem z podłożem. Proponowane systemy to Silikatfarbe D, KEIM Solidalit, Restaurolasur, bądź Silikonfarbe SF Remmers Pomalowanie według projektu kolorystycznego zatwierdzonego przez komisję konserwatorską.

Malowidła ściennie

Stan zachowania polichromii jest zły, jednakże ze względu na szczególny charakter obiektu, oraz jego unikalną wartość historyczną i kulturową, należy podjąć starania zachowania jak największych partii z oryginalną substancją. W trakcie wykonywania odkrywek stratygraficznych, odkryto fragmentarycznie zachowane, pierwotne polichromie, namalowane po 1864 roku. Należy przeprowadzić dalsze badania odkrywkowe poszczególnych partii polichromii. W przypadku pasa lamperii z marmoryzacją, istnieje możliwość zachowania dużej części oryginału. Należy przeprowadzić kompleksowe prace konserwatorskie.

Polichromie ścian w partii gzymsu wieńczącego

- Wykonanie dokumentacji fotograficznej stanu zachowania malowideł przed pracami konserwatorskimi.
- Przeprowadzenie oględzin oraz badań przyczepności warstw tynkarskich i malarskich, wraz ze zlokalizowaniem pustek podtynkowych.
- Zabezpieczenie odspojonych fragmentów dekoracji malarskiej wraz z tynkiem bibułą japońską, klejoną niskoprocentową metylocelulozą.
- Wykonanie podtynkowych iniekcji w miejscach odspojonych tynków z dekoracją malarską na bazie wapna hydraulicznego (np. Ledan TB1)

- Wykonanie kroplówek z użyciem preparatu Haftfest firmy Remmers w miejscach gdzie nie można wprowadzić wapna hydraulicznego.
- Uzupełnienie większych szczelin zaprawą mineralną ze spoiwem hydraulicznym (np. Keim Restauro Fuge).
- Uzupełnienie drobnych spękań i rozwarstwień preparatem scalająco-wypełniającym (Keim Universalputz-Fein).
- Usunięcie zabezpieczeń z bibuły z polichromii.
- Doczyszczenie mechaniczne powierzchni dekoracji malarskiej z użyciem gąbek ściernych Wishab.
- Wykonanie unifikacji kolorystycznej warstwy malarskiej w technologii krzemianowej bądź użycie farb wapiennych w formie retuszu naśladowczego (np. Keim Restauro Lasur, Color CL Historic Kalkfarbe firmy Remmers)
- Zabezpieczenie polichromii 2% roztworem Paraloidu B 72 w toluenie, bądź innym preparatem hydrofobowym.
- Wykonanie powykonawczej dokumentacji fotograficznej i opisowej z przebiegu prac konserwatorskich.

Lamperia z marmoryzacją

- Wykonanie dokumentacji fotograficznej stanu zachowania malowideł przed pracami konserwatorskimi.
- Przeprowadzenie oględzin oraz badań przyczepności warstw tynkarskich i malarskich, wraz ze zlokalizowaniem pustek podtynkowych.
- Zabezpieczenie odspojonych fragmentów dekoracji malarskiej wraz z tynkiem bibułą japońską, klejoną niskoprocentową metylocelulozą.
- Wykonanie podtynkowych iniekcji w miejscach odspojonych tynków z dekoracją malarską na bazie wapna hydraulicznego (np. Ledan TB1)
- Wykonanie kroplówek z użyciem preparatu Haftfest firmy Remmers w miejscach gdzie nie można wprowadzić wapna hydraulicznego.
- Uzupełnienie ubytków warstwy podkładowej z użyciem kitu o dużej elastyczności firmy Ittalstucco.
- Usunięcie zabezpieczeń z bibuły z polichromii.
- Doczyszczenie mechaniczne powierzchni dekoracji malarskiej z użyciem gąbek ściernych Wishab.
- Uzupełnienie ubytków warstwy malarskiej. Należy wiernie odtworzyć mazerowanie – w sposób naśladowczy. Zaleca się zastosowanie farb żywicznych *Di Volo Virence*, bądź olejno-żywicznych.
- Zabezpieczenie powierzchni marmoryzacji błyszczącym bądź satynowym, werniksem ketonowym Winsor&Newton.
- Wykonanie powykonawczej dokumentacji fotograficznej i opisowej z przebiegu prac konserwatorskich.

GEOLOOK Łukasz Skrok
09-400 Płock, ul. Przyjazna 84

NIP 5110131036 www.geo-look.com biuro@geo-look.com Tel. 504 720 799

**Opinia geotechniczna
Dokumentacja badań podłoża gruntowego**

dotyczące
warunków posadowienia obiektu budowlanego

1. Obiekt: Rewaloryzacja nieruchomości w miejscowości Nowe Wymyśle – oddział Muzeum Mazowieckiego w Płocku

Lokalizacja:

miejscowość: **Nowe Wymyśle**, dz. nr ew. 262
gmina: **Gąbin**
powiat: **płocki**
województwo: **mazowieckie**

2. Zlecający: AS Arch Adrianna Sejbuk,
09-500 Gostynin, ul. Kutnowska 102

3. Autor:
mgr Łukasz Skrok
upr. geolog. nr VII-1553

Płock, czerwiec 2023 r.

Spis treści:

1. PODSTAWA I CEL BADAŃ.....	3
2. LOKALIZACJA I CHARAKTERYSTYKA TERENU BADAŃ.....	3
3. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU	3
4. ZAKRES BADAŃ PODŁOŻA GRUNTOWEGO.....	3
5. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW GEOTECHNICZNYCH	4
5.1. LITOLOGIA	4
5.2. GEOTECHNICZNY PODZIAŁ GRUNTÓW.....	4
5.3. HYDROGEOLOGIA	5
6. GEOTECHNICZNE WARUNKI POSADOWIENIA OBIEKTU	5
6.1. OPINIA GEOTECHNICZNA (KATEGORIA GEOTECHNICZNA OBIEKTU).....	5
6.2. DOKUMENTACJA BADAŃ PODŁOŻA GRUNTOWEGO (POSADOWIENIE OBIEKTU).....	5

Spis załączników:

1. Mapa lokalizacyjna w skali 1:25000
2. Mapa dokumentacyjna w skali 1:300
- 3.1.-3.2. Karty dokumentacyjne badania geotechnicznego
4. Przekrój geotechniczny
5. Tabela parametrów geotechnicznych

1. Podstawa i cel badań

Niniejsze opracowanie zawiera opis wyników badań podłoża gruntowego, których celem było rozpoznanie geotechnicznych warunków posadowienia projektowanego obiektu budowlanego – rewaloryzacji nieruchomości w miejscowości Nowe Wymysle – oddział Muzeum Mazowieckiego w Płocku.

Opracowanie sporządzono w oparciu o zlecenie firmy AS Arch Adrianna Sejbuk, 09-500 Gostynin, ul. Kutnowska 102 oraz Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 27 kwietnia 2012 r., poz.463) oraz normy:

- PN-81/B-03020: Grunty budowlane. Posadowienie bezpośrednie budowli. Obliczenia statyczne i projektowanie,
- PN-B-04452 Geotechnika. Badania polowe.
- PN-EN 1997-1: Eurokod 7: Projektowanie geotechniczne - Część 1: Zasady ogólne,
- PN-EN 1997-2: Eurokod 7. Projektowanie geotechniczne - Część 2: Rozpoznanie i badanie podłoża gruntowego.

2. Lokalizacja i charakterystyka terenu badań

Inwestycja dla której wykonano badania geotechniczne zlokalizowana jest w miejscowości Nowe Wymysle, na działce o nr ewidencyjnym 262. Działka ta jest zabudowana i nieogrodzona.

3. Charakterystyka obiektu

Projektowana jest rewaloryzacja nieruchomości w miejscowości Nowe Wymysle, gm. Gąbin na oddział Muzeum Mazowieckiego w Płocku.

Istniejący budynek jest w złym stanie technicznym i jest niezamieszkały. Zostanie wyremontowany oraz będzie zmieniona funkcja budynku z „inny budynek niemieszkalny” na muzeum. Projektuje się przebudowę, odbudowę i remont budynku ze zmianą sposobu użytkowania na budynek muzeum. Odbudowane zostaną ściany wewnętrzne i dach, przywrócone oryginalne otwory drzwiowe i okienne. Nowa konstrukcja dachu opierać się będzie na konstrukcji ramowej wewnątrz, która będzie posadowion na własnych fundamentach (ze względu na liczne spękania ścian zewnętrznych).

Projektowana inwestycja będzie posadowiona na istniejących ławach fundamentowych, które przebiegają na głębokości około 1,0 m poniżej poziomu terenu.

4. Zakres badań podłoża gruntowego

Badania geotechniczne wykonano w dniu 13 czerwca 2023 r. Zakres badań ustalono z Inwestorem. Lokalizację wierceń i sondowań pokazano na mapie dokumentacyjnej – załącznik nr 2.

W ramach prac odwiercono dwa otwory badawcze małosrednicowe, do głębokości 3,0 m poniżej powierzchni terenu (p.p.t.). W otworach wiertniczych prowadzono profilowanie geologiczne, z pomiarem głębokości otworów i głębokości położenia stropów i spągów warstw oraz pomiary hydrogeologiczne zwierciadła wody.

W celu oceny stopnia zagęszczenia I_D gruntów niespoistych, przeprowadzono dwa sondowania dynamiczne sondą lekką DPL do głębokości 3,0 m p.p.t.

5. Charakterystyka warunków geotechnicznych

5.1. Litologia

W dokumentowanym podłożu, w strefie rozpoznanej wykonanymi wierceniami badawczymi, występują utwory czwartorzędowe holocénskie i plejstocénskie.

Holocen reprezentowany jest przez utwory nasypowe piaszczysto-humusowe z gruzem, występujące do głębokości 0,8-1,0 m p.p.t.

Plejstocen reprezentowany jest poniżej gruntów holocénskich przez niespoiste utwory wodnolodowcowe, wykształcone w postaci piasków drobnych i średnich. Osady te do głębokości 3,0 m p.p.t. nie zostały przewiercone.

5.2. Geotechniczny podział gruntów

Grunty, stwierdzone w dokumentowanym podłożu, należą do naturalnych rodzimych mineralnych oraz organicznych.

Strefę przypowierzchniową podłoża budują grunty nasypowe piaszczysto-humusowe z gruzem - wyłączono je z charakterystyki geotechnicznej, z uwagi na ich zróżnicowany skład i dużą anizotropię parametrów wytrzymałościowych, uniemożliwiającą wyprowadzenie wartości parametrów charakterystycznych.

Grunty rodzime podzielono na warstwy geotechniczne, w oparciu o wydzielienia geologiczne. Wiodące parametry wytrzymałościowe (I_D), ustalono metodą **A**, wg PN-81/B-03020, tj. na drodze bezpośrednich badań instrumentalnych i makroskopowych, przeprowadzonych w terenie. Pozostałe parametry ustalono metodą **B** - na podstawie podanych w ww. normie zależności korelacyjnych, pomiędzy tymi parametrami, a cechami wiodącymi.

Grunty niespoiste pochodzenia wodnolodowcowego, występujące pod osadami holocénskimi, wydzielono jako dwudzielną warstwę geotechniczną nr **I**.

Warstwa **Ia** - piaski drobne, lokalnie z piaskami średnimi, wilgotne, średnio zagęszczone, o wartości charakterystycznej stopnia zagęszczenia $I_D^{(n)} = 0,54$.

Warstwa **Ib** - piaski średnie, lokalnie z piaskiem drobnym, wilgotne, średnio zagęszczone, o wartości charakterystycznej stopnia zagęszczenia $I_D^{(n)} = 0,534$.

W tabeli na załączniku nr 5 zestawiono wartości charakterystyczne i obliczeniowe parametrów geotechnicznych gruntów wydzielonych warstw.

Obraz budowy podłoża gruntowego przedstawiono na przekroju geotechnicznym - załącznik nr 4 i kartach dokumentacyjnych badań geotechnicznych – załączniki 3.1-3.2.

5.3. Hydrogeologia

W dokumentowanym podłożu, w strefie rozpoznanej wykonanymi wierceniami badawczymi (do 3,0 m ppt.), nie stwierdzono obecności wody gruntowej.

6. Geotechniczne warunki posadowienia obiektu

6.1. Opinia geotechniczna (kategoria geotechniczna obiektu)

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych, projektowana inwestycja zalicza się do drugiej kategorii geotechnicznej.

6.2. Dokumentacja badań podłoża gruntowego (posadowienie obiektu)

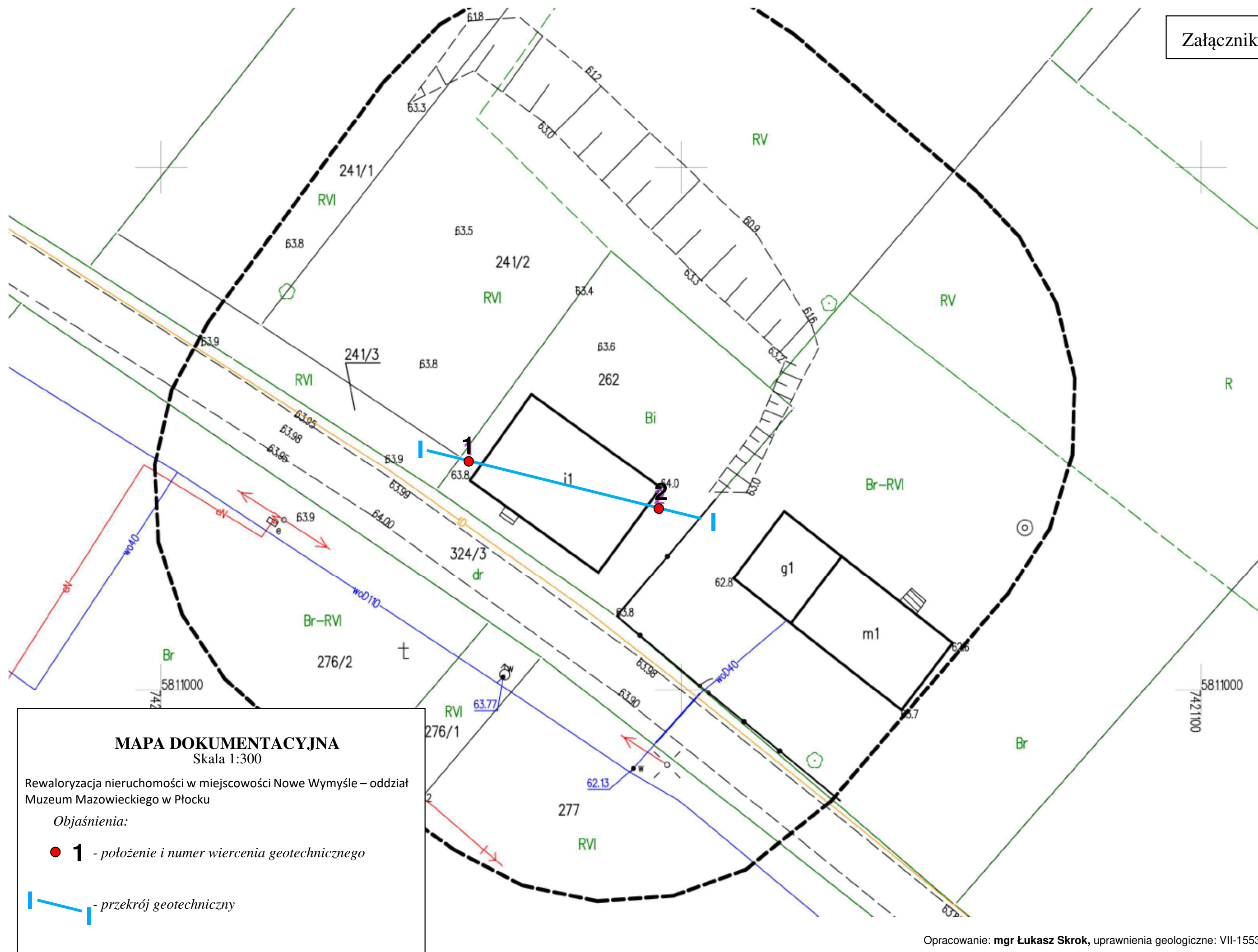
Przy zakładanym posadowieniu fundamentów na głębokości 1,0 m p.p.t. w bezpośrednim podłożu fundamentów, wystąpią piaski drobnoziarniste warstwy geotechnicznej nr **Ia** – wilgotne, średnio zagęszczone, o wartości charakterystycznej stopnia zagęszczenia $I_D^{(n)} = 0,54$.

Woda podziemna, w strefie rozpoznanej wykonanymi wierceniami badawczymi (do 3,0 m ppt.), nie została nawiercona.

Woda podziemna nie będzie miała wpływu na roboty ziemne i fundamentowe.

Zaleca się, aby prace ziemne i fundamentowe prowadzone były pod stałym nadzorem geotechnicznym. Dla zapewnienia wymaganej jakości robót ziemnych wskazane jest wykonanie oględzin oraz przeprowadzenie badań instrumentalnych i makroskopowych gruntów w wykopach, z ustaleniem parametrów wytrzymałościowych podłoża oraz ich pełnej korelacji z założeniami projektowymi.

3.1

Dozór geotechniczny i opracowanie:
mgr Łukasz Skrok, uprawnienia geologiczne nr VII-1553

3.2

Data badania: 13.06.2023 r.

Dozór geotechniczny i opracowanie:
mgr Łukasz Skrok, uprawnienia geologiczne nr VII-1553

PRZEKRÓJ GEOTECHNICZNY NR I.

Obiekt: **Rewaloryzacja nieruchomości w miejscowości Nowe Wymysle – oddział Muzeum Mazowieckiego w Płocku**

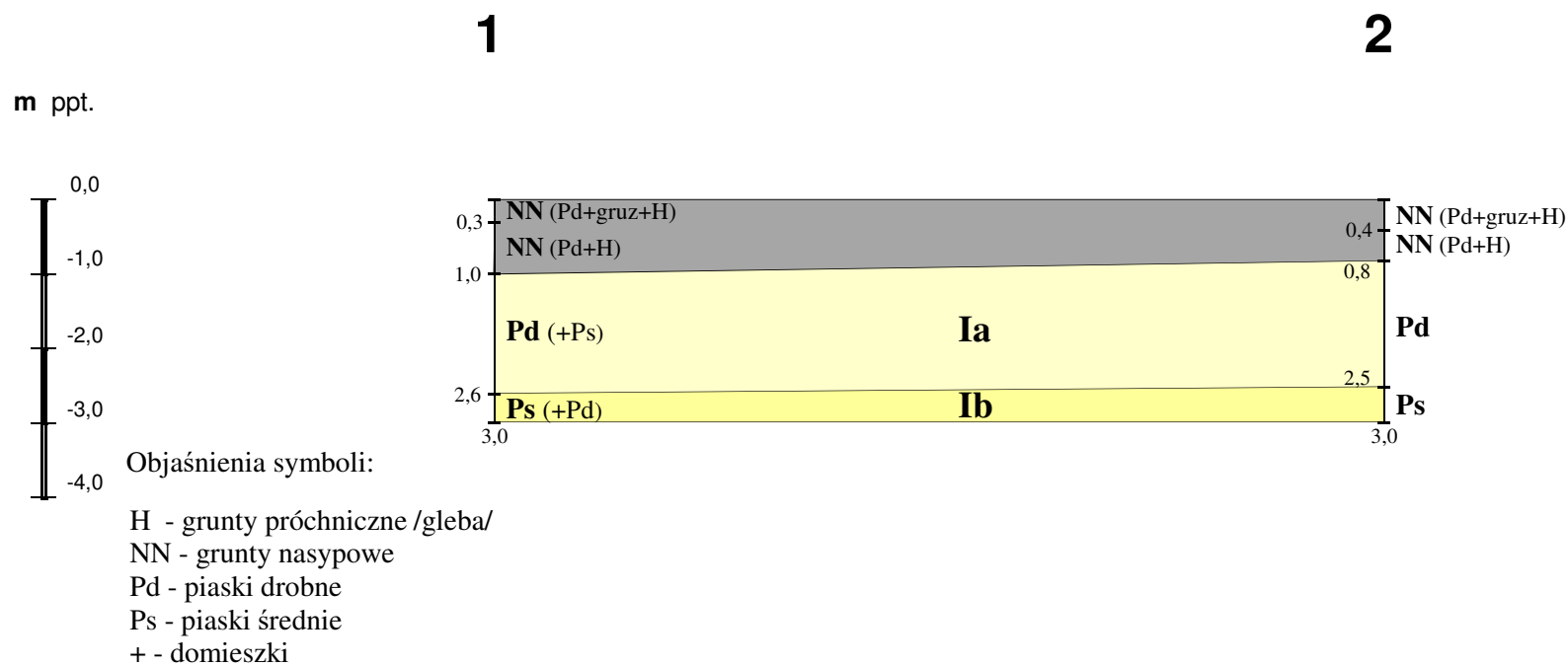

TABELA PARAMETRÓW GEOTECHNICZNYCH

Obiekt: **Rewaloryzacja nieruchomości w miejscowości Nowe Wymysle – oddział Muzeum Mazowieckiego w Płocku**

Objaśnienia geologiczne			Parametry geotechniczne								
Nr warstwy geotech.	Rodzaj gruntu	Symbol gruntu	Symbol konsolidacji	Stan gruntu		Gęstość objętościowa ρ t/m ³	Wilgotność naturalna w_n %	Spójność c_u kPa	Kąt tarcia wewnętrznego ϕ_u stop.	Edometryczny moduł ściśliwości M_o MPa	Uwagi
				$I_D^{(n)}$	$I_L^{(n)}$						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
la	Piaski drobnoziarniste, wodnolodowcowe	Pd	-	0,54	-	1,76	15,5	-	30,7	68,0	grunt wilgotny
lb	Piaski średnioziarniste, wodnolodowcowe	Ps		0,53		1,86	13,5		33,2	102,0	

Współczynnik materiałowy $\gamma_m = 0,9$

PROTOKÓŁ PRZEGLĄDU HYDRANTÓW ZEWNĘTRZNYCH nr 02/03/HZ/2024

ZLECENIODAWCA:

Urząd Miasta i Gminy w Gąbinie
ul. Stary Rynek 16
09 – 530 Gąbin

NAZWA I ADRES OBIEKTU:

Nowe Wymyśle, Gmina Gąbin
działka o numerze ewidencyjnym gruntu 276/1
09 – 530 Gąbin

DATA WYKONANIA:

25.03.2024 r.

I. Akty prawne

Badania wykonano w oparciu o:

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych
- PN-EN 14339:2009 – Hydranty przeciwpożarowe podziemne
- PN-EN 14384:2012 – Hydranty przeciwpożarowe nadziemne

II. Informacje ogólne

Urządzenie przeznaczone do pomiaru ciśnienia i wydajności hydrantów zewnętrznych DN80 – DN150. Urządzenie wykonane jest z wysokiej jakości materiałów odpornych na wilgoć oraz wodę. Zestaw do badania hydrantów składa się z urządzenia HYDRO-FLOW HF-01, które pozwala precyzyjnie i dokładnie zbadać ciśnienie i wydajność hydrantów zewnętrznych.

Nasze urządzenie idealnie nadaje się do sprawdzania wydajności w przeglądach okresowych hydrantów czy w badaniach odbiorowych wydajności hydrantów zewnętrznych w instalacjach przekazywanych do użytkowania.

Urządzenie wyposażone jest w wysokiej klasy dysze pomiarowe o przebadanym i wyznaczonym laboratoryjnie współczynniku K oraz manometr glicerynowy kl. 1,6 dzięki temu pomiar wydajności i ciśnienia w badanym hydrancie zewnętrznym jest precyzyjny i dokładny.

III. Zawartość urządzenia

Nazwa elementu	Ilość
Manometr glicerynowy z rurką Bourdona (fi 63 mm) 0-16 bar, kl. 1,6	1 szt.
Korpus urządzenia HF-01	1 szt.
Prądownica/dysza pomiarowa DP21	1 szt.
Prądownica/dysza pomiarowa DP25	1 szt.
Prądownica/dysza pomiarowa DP30	1 szt.
Prądownica/dysza pomiarowa DP34	1 szt.
Skrzynka na urządzenie	1 szt.
Instrukcja obsługi	1 szt.
Karta badania prądownicy DP21, DP25, DP30, DP34	4 szt.
Certyfikat autoryzacji	1 szt.

IV. Instrukcja pomiaru hydrantu zewnętrznego

Do pomiaru ciśnienia i wydajności hydrantu zewnętrznego zastosowano cztery rodzaje dysz/prądownic:

Dysza/prądownica	Rodzaj hydrantu
Prądownica/dysza pomiarowa DN21	Hydranty DN80 (minimalna wydajność 5 l/s)
Prądownica/dysza pomiarowa DN25	Hydranty DN80
Prądownica/dysza pomiarowa DN30	Hydranty DN100
Prądownica/dysza pomiarowa DN34	Hydranty DN150

Sposób podłączenia urządzenia do zaworu hydrantowego:

- Określić typ badanego hydrantu zewnętrznego
- Zamocować na korpus HF-01 odpowiednią dyszę pomiarową
- Podłączyć urządzenie do nasady 75 hydrantu zewnętrznego
- Odkręcić zasuwę hydrantu zewnętrznego i spuścić około 50 litrów wody aby wypłukać osad z instalacji hydrantowej

Pomiar ciśnienia statycznego:

- Zamknąć zawór kulowy urządzenia i odkręcić zawór hydrantowy
- Odpowietrzyć układ używając zaworu znajdującego się przy korpusie urządzenia
- Odczytać wskazanie manometru

Pomiar ciśnienia dynamicznego:

- Skierować wylot dyszy w kierunku neutralnym – nie zagrażającym innym osobą czy pojazdom itp.
- Powoli otworzyć zawór kulowy
- Odczekać kilka sekund, aż wskazówka manometru ustabilizuje się i odczytać pomiar

V. Doroczne przeglądy i konserwacje hydrantów zewnętrznych

Przeglądy i konserwacje przeprowadzane są przez osobę kompetentną. Hydrant powinien być poddany ciśnieniu i sprawdzony według następujących punktów:

- Oględziny zewnętrzne hydrantu nadziemnego lub podziemnego
- Prawidłowe oznakowanie hydrantu zewnętrznego
- Uruchomić i przepłukać stojak i komorę hydrantu
- Dokonać pomiaru ciśnienia statycznego i dynamicznego
- Sprawdzić skuteczność odwodnienia

VI. Obliczenie wydajności wodnej hydrantu

Na podstawie uzyskanego wyniku pomiaru ciśnienia dynamicznego „Hd” podanego w barach i uśrednionego współczynnika „K” odpowiedniego do średnicy dyszy prądownicy podanego w tabeli poniżej, należy wyliczyć wydajność hydrantu „Q” według poniższego wzoru lub skorzystać z karty wydajności dysz pomiarowych.

Wzór obliczeniowy:

$$Q = (k \times \sqrt{Hd}) / 60$$

Q – wydajność hydrantu [l/s]

K – uśredniony współczynnik przepływu wyznaczony dla prądownicy hydrantowej

Hd – ciśnienie dynamiczne [bar]

Dysza pomiarowa DN21:

p [bar]	Q [l/min]	K [l×min ⁻¹ ×bar ^{-0,5}]
2	424	300
4	599	
6	734	

*wartość natężenia przepływu dla ciśnienia 1 bar wynosi Q = 2,5 l/s

Dysza pomiarowa DN25:

p [bar]	Q [l/min]	K [l×min ⁻¹ ×bar ^{-0,5}]
2*	616	436
4	871	
6	1067	

*wartość natężenia przepływu wynosi Q = 10 l/s

Dysza pomiarowa DN30:

p [bar]	Q [l/min]	K [l×min ⁻¹ ×bar ^{-0,5}]
2*	922	652
4	1304	
6	1597	

*wartość natężenia przepływu wynosi Q =15 l/s

Dysza pomiarowa DN34:

p [bar]	Q [l/min]	K [l×min ⁻¹ ×bar ^{-0,5}]
2*	1214	859
4	1717	
6	2103	

*wartość natężenia przepływu wynosi Q =20 l/s

VII. Minimalne wymagania dla hydrantów zewnętrznych

Hydrant	Ciśnienie [bar]	Wydajność [l/s], [dm ³ /s]
Hydrant zewnętrzny DN 80 – minimalne wymagania dla sieci wodociągowej	1.0	5,0
Hydrant zewnętrzny DN 80	2.0	10
Hydrant zewnętrzny DN 100	2.0	15
Hydrant zewnętrzny DN 150	2.0	20

VIII. Parametry przeglądu/wyniki pomiarów

Lp.	1
Rodzaj hydrantu*	N
Hydrant	DN 80
Dysza	DN 25
Ciśnienie statyczne [bar]	3,2
Ciśnienie dynamiczne [bar]	2,1
Współczynnik K	436
Wydajność [l/s]	10,53
Data przeglądu/ konserwacji	03.2024
Data następnego przeglądu/ konserwacji	03.2025
Lokalizacja	działka o numerze ewidencyjnym gruntu 276/1
Opis	-
Spełnia wymagania?	TAK

* rodzaj hydrantu: N – nadziemny; P – podziemny.

IX. Analiza przeglądu i wyniki pomiarów

- Badany hydrant na sieci wodociągowej spełnia wymagania w zakresie parametrów technicznych: wydajności i ciśnienia, stawianych dla sieci wodociągowych.
- Badanie hydrantu przeciwpożarowego przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- Badanie wykonano urządzeniem do badania hydrantów zewnętrznych HYDRO-FLOW HF-01.
- Badanie wykonała osoba kompetentna: mgr inż. Bartłomiej Majewski.
- Przeprowadzono badanie 1 szt. hydrantu.
- Pomiaru dokonano urządzeniem o numerach fabrycznych: 27425749F; oraz manometrem nr 89701773285 ze Świadectwem wzorcowania nr 1/01/03/2024 z dnia 01.03.2024 r. ważnym do 01.03.2026 r.

X. Wnioski

Badany hydrant nadziemny zlokalizowany w miejscowości Nowe Wymyśle, spełnia wymagania wydajności i ciśnienia stawiane sieciom wodociągowym oraz jest sprawny technicznie.

mgr inż. Bartłomiej Majewski

specjalność

inżyniera bezpieczeństwa pożarowego
nr dyplomu SGSP: 8732, 9827

.....
(podpis osoby kompetentnej)

Gąbin, dnia 27 czerwca 2024

GK.PP.6724.2.6.2024

AS Arch Adrianna Sejbuk

ul. Kutnowska 102, 09-500 Gostynin

Dot. wyjaśnienia zapisów MPZP obowiązujących dla działki o nr ewid. 262 w m. Nowe Wymyśle

Biuro architektoniczne AS Arch Adrianna Sejbuk, zwróciło się z prośbą o udzielenie wyjaśnień odnoszących się do ustaleń Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) dla fragmentów miejscowości Gąbin, Nowe Grabie, Górki, Nowe Wymyśle, Nowy Troszyn, Ludwików zatwierdzonego Uchwałą Rady Miasta i Gminy Gąbin Nr 286/XLV/2022 z dnia 30.03.2022 roku (Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego z dnia 19.10.2022 r., poz. 10800), w zakresie dopuszczalnej wysokości istniejącego na działce o nr ewid. 262 zabytkowego zboru menonickiego w Nowym Wymyśle, wpisanego do Rejestru zabytków Województwa Mazowieckiego pod pozycją A-1232, uprzejmie wyjaśniam:

Zapisy § 8 ust. 3 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzonego Uchwałą Rady Miasta i Gminy Gąbin Nr 286/XLV/2022 z dnia 30.03.2022 roku, ustalają zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej, obowiązujące dla obiektów wymienionych w ust. 2 pkt I i 2 w tym dla dawnego zboru menonickiego Nowym Wymyśle, wpisanego wraz z otoczeniem do rejestru zabytków (nr rej. A-1232) – zlokalizowanego na działce nr ewid. 262 obręb geodezyjnym Nowe Wymyśle.

W stosunku do wymienionych w ust. 2 pkt I i 2 obiektów obowiązuje:

- 1) użytkowanie wyłącznie w sposób odpowiadający i nawiązujący do ich historycznej funkcji i wartości oraz zgodny z zasadami opieki nad zabytkami określonymi w przepisach odrębnych;*
- 2) zachowanie strefy ochrony konserwatorskiej w odległości 50 m od budynku, w której obowiązuje:*
 - a) podporządkowanie i zharmonizowanie nowej zabudowy w stosunku do istniejących historycznych form*
 - b) szerokość elewacji frontowej - z tolerancją do 10% w odniesieniu do średniej szerokości elewacji frontowych istniejącej zabudowy, wysokość obiektów +/- 10% wysokości obiektów istniejących;*
- 3) zachowanie istniejącej zabudowy o wartościach kulturowych, dopuszcza się jej konserwację, remonty, adaptację do współczesnych potrzeb;**
- 4) utrzymanie we właściwym stanie i podejmowanie działań zabezpieczających przed zniszczeniem, uszkodzeniem, dewastacją oraz prac konserwacyjnych lub remontowo - budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi.**

Realizacja prac konserwacyjnych i remontowo – budowlanych prowadzonych na obiekcie zlokalizowanym na działce o nr ewid. 262 w m. Nowe Wymyśle, zmierzających do odtworzenia ich historycznej funkcji i wartości, nie narusza ustaleń §8 ust. 3 planu miejscowego zatwierdzonego Uchwałą Rady Miasta i Gminy Gąbin Nr 286/XLV/2022 z dnia 30.03.2022 roku.

W przepisach odrębnych, w tym w art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, za remont uznaje się *„wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym”*. „Odtworzenie stanu pierwotnego” oznacza to, że remont nie może spowodować zmiany parametrów budynku (kubatura, wysokość, długość, szerokość, itd.), (Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 stycznia 2018 r., II OSK 753/16), stąd też należy zachować istniejącą wysokość obiektu zlokalizowanego na działce o nr ewid. 262 w m. Nowe Wymyśle.

Odnosząc się do zapisów §15 ust.3. ww. MPZP ustalających warunki i zasady kształtowania zabudowy na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolem U (przeznaczenie podstawowe - zabudowa usługowa wraz z obiektami towarzyszącymi; przeznaczenie uzupełniające — zabudowa mieszkaniowa dla właścicieli i zarządzających), dopuszcza się *„maksymalną wysokość budynków - zgodnie z ustaleniami §8 ust. 3 pkt 2b) t.j.: w granicach 7m-9m na działce Nr ewid. 262 w Nowym Wymyśle ,”* **należy uznać, że nie dotyczą one istniejącego budynku dawnego zboru menonickiego**, którego wysokość jest większa niż 9 m lecz odnoszą się do planowanej zabudowy pozostałego terenu działki nr 262, w otoczeniu budynku oraz strefy ochrony konserwatorskiej w odległości 50 m od budynku dawnego zboru menonickiego.

Zapisy §15 ust.3. ww. MPZP dotyczą nowoprojektowanych obiektów budowlanych na działce o nr ewid. 262 w m. Nowe Grabie oraz wskazanego w planie otoczenia budynku oraz strefy ochrony konserwatorskiej.

Byłoby sprzeczne z zapisami ww. §8 ust. 3 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzonego Uchwałą Rady Miasta i Gminy Gąbin Nr 286/XLV/2022 z dnia 30.03.2022 roku, mówiącymi o obowiązku **„zachowania istniejącej zabudowy o wartościach kulturowych”** na działce o nr ewid. 262 w Nowym Wymyśle, gdyby w ramach prac konserwacyjnych i remontowo – budowlanych obniżono wysokość budynku do 9m tj. parametrów określonych w §15 ust.3. ww. MPZP, zmieniając tym samym jego historyczny wygląd i architekturę.

W związku z powyższym należy uznać, że projektowana wysokość budynku dawnego zboru menonickiego, będącego przedmiotem przebudowy, odbudowy i remont budynku ze zmianą sposobu użytkowania na budynek muzeum winna być zachowana zgodnie ze stanem istniejącym, wpisanym do rejestru zabytków pod nr A-1232 (Decyzja nr 154/2014 z dnia 21 lutego 2014 r).

Z poważaniem:
Piotr Kwiatkowski
Kierownik Referatu ds. Inwestycji,
Gospodarki Komunalnej i Gospodarki Gruntami

Piotr

Kwiatkowski

Elektronicznie podpisany
przez Piotr Kwiatkowski
Data: 2024.06.27 11:47:43
+02'00'

Mapa zasadnicza
Skala 1:500

Województwo: mazowieckie
Powiat: plocki
Jednostka ewidencyjna: GĄBIN gmina
Obręb: NOWE WYMYŚLE

